

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PEDAGOGICKÁ

Katedra historie

HISTORIE SKAUTSKÉHO HNUTÍ
V OKRESE CHOMUTOV

Diplomová práce

Markéta Blumová

Učitelství pro ZŠ: dějepis-občanská výchova (2011-2014)

Vedoucí práce: PhDr. Miroslav Breitfelder, Ph.D.

Plzeň, červen 2014

Prohlašuji, že jsem předloženou závěrečnou práci vypracovala samostatně s použitím literatury a pramenů, které uvádím v příloženém seznamu literatury.

V Plzni dne 30. června 2014

.....

vlastnoruční podpis

OBSAH

ÚVOD.....	2
1 Vznik skautingu na Chomutovsku a jeho trvání do roku 1938	6
1.1 Kadaň	7
1.2 Jirkov.....	7
1.3 Klášterec nad Ohří.....	8
1.4 Vejprty.....	8
1.5 Skautské oddíly v Chomutově	8
2 Poválečný skauting v okresech Chomutov a Kadaň.....	15
2.1 Skauti v okrese Kadaň po II. světové válce	15
2.1.1 Ostatní oddíly okrsku Kadaň	16
2.1.2 Středisko Kadaň.....	16
2.1.3 Činnost dívčího oddílu v roce 1945/1946.....	17
2.1.4 Společný tábor 1946	19
2.1.5 Činnost dívčího oddílu v roce 1946/1947.....	20
2.1.6 Tábory léta 1947	22
2.1.7 Činnost dívčího oddílu v roce 1947/1948.....	24
2.1.8 Tábory léta 1948	26
2.2 Skauti v okrese Chomutov po II. světové válce.....	30
2.2.1 Skautské středisko v Jirkově.....	32
2.2.2 Skautské středisko v Chomutově.....	33
3 Skautské hnutí v letech 1968 až 1970 v okrese Chomutov	39
3.1 Středisko v Kadani	44
3.2 Středisko v Jirkově.....	47
3.3 Středisko v Klášteci nad Ohří	48
3.4 Středisko ve Vejprtech	53
3.4.1 Tábor léta 1969	54
3.5 Středisko v Chomutově.....	55
4 Obnovení skautské činnosti po sametové revoluci v okrese Chomutov.....	57
ZÁVĚR	58
SUMARY	61
SEZNAM LITERATURY A PRAMENŮ	62
SEZNAM PŘÍLOH.....	I

ÚVOD

Skautské hnutí má v naší zemi více než stoletou tradici. Neskolilo je ani tři zákazy činnosti. Některé oddíly dále oficiálně fungovaly, což bylo spíše výjimkou. Při každém obnovení museli na mnohých místech vedoucí a děti znovu začínat od píky a bojovat za skautskou myšlenku. Pro nezdolnost skautingu a obětavou činnost dětí a dospělých, mohla skautská organizace oslavit v roce 2012 sto let od svého založení. Svoji padesátitisícovou členskou základnou Junák – svaz skautů a skautek ČR tvoří největší dětskou organizaci v naší republice a dokazuje tím neutuchající zájem o tento životní styl.

Skauti mají v okrese Chomutov dlouholetou tradici, v některých místech už od první republiky. Skautský život zde ustal při odstoupení Sudet, po podepsání Mnichovské dohody v roce 1938. Po II. světové válce byl skauting na Chomutovsku obnoven s velkým početním zastoupením a nemalým nadšením. Stejně jako po celé naší zemi se i chomutovští skauti odmítli transformovat do jediné výchovné politicky angažované organizace a tak jejich poválečná aktivita končí ruku v ruce s demokracií v naší republice. V roce 1968 se opakuje horlivé nadšení z další obnovy stejně, jako tomu bylo při předcházející poválečné obnově. Ale opět nemá dlouhého trvání a po pouhých dvou letech je Junák zase zrušen a další jeho činnost prohlášena za ilegální. Na další oficiální pokračování museli skauti čekat dalších téměř dvacet let. Spolu s obnovením demokracie se obnovilo i skautské hnutí, v okrese Chomutov tomu bylo na přelomu let 1989 a 1990.

Svou prací se pokusím zmapovat historii skautského hnutí v bývalém okrese Chomutov, kam až to prameny dokládají. Není v mých silách a možnostech podat ucelený výklad dějin všech skautských oddílů na Chomutovku, proto se zaměřím na místa, kde skauti působí ještě dnes. Skautská tradice zůstala zachována k dnešku převážně ve větších městech. Aktivně skauti působí ve městech Jirkov, Chomutov, Kadaň a Klášterec nad Ohří. Práci rozčlením do čtyř kapitol příslušných jednotlivých období, aktivní legální existence skautského hnutí v okrese Chomutov.

Každý skaut byl poučen o historii své organizace v celosvětovém a v národním měřítku. Pokud skauta z okresu Chomutov probudíte uprostřed noci, tak jako odříká násobilku nebo vyjmenovaná slova, zajisté bude schopen říct, že světovým zakladatelem skautingu byl sir Robert Baden - Powell a český skauting založil Antonín

Benjamín Svojsík. Pokud se zeptáte: „*A kdo u vás ve městě a kdy začal jako první skautovat?*“ Odpovědi se nedočkáte. Historie skautingu v okrese Chomutov je téměř nezpracována. Skauti, až na jednotlivce se historií svých oddílů a středisek nezabývají. Nárazově některá střediska uspořádala výstavu k různým výročím založení skautingu ve svém městě nebo v republice, ale tím jejich snaha o poznání vlastní historie končí, což je škoda. Vykonávají svou činnost zcela zadarmo a svůj volný čas vkládají do výchovy skautské mládeže, tak se nelze ani tolik divit, že jim na zpracování historie už čas nezbyvá. I to byl jeden z důvodů, proč jsem si vybrala téma této práce. Doufám, že má práce zpřístupní historii vedoucím oddílů z okresu a ti ji ve vhodné podobě předají svým skautům.

Cílem mé práce je zpřístupnit historii skautského hnutí v okrese nejen skautům, ale i občanům jednotlivých měst a doplnit tak hluché místo v regionálních dějinách. Skauti v okrese vykonali mnoho pro svá města a dodnes tomu tak činní, přesto jsou v literatuře zabývající se Chomutovskem opomíjeni a jejich činnost zde není téměř zaznamenána. Jediná zmínka se nachází v Dějinách obce Verněřov, kde je pouze zapsáno: „*V roce 1946 byl ve Verněřově založen spolek „Junák“ a v roce 1948 byl sloučen se Svazem české mládeže.*“¹ Podobně tomu je na internetové databázi Zaniklé obce², kde zmínky o skautech úplně chybí. V oblastním archivu Chomutov se sídlem v Kadani není jediný fond, který by dochovával činnost místních skautů napříč celým stoletím.

V diplomové práci se opírám o svou bakalářskou práci *Historie skautingu v Chomutově*³. Svě dřívější poznatky budu kriticky revidovat a doplňovat až na poválečné období. Nový pohled na vznik skautingu v Chomutově předkládá Stanislav Špinler s jeho výpisem článků ze skautských časopisů, které se týkají oddílů Severočeské skautské župy Přemysla Oráče.⁴ Období let 1968 až 1970 budu zpracovávat ze zcela nových materiálů, konkrétně zápisů z kroniky dívek⁵ a ze skautského zpravodaji severočeského kraje, který popisuje události v celém okrese Chomutov. Od diplomové práce si slibuji širší zařazení do kontextu skautského a

¹ DOLEŽAL, Stanislav. *Dějiny obce Verněřov*. Verněřov: Klubové zařízení Místního národního výboru, 1975. Str. 18.

² Webový portál, dostupný z: <http://www.zanikleobce.cz/> [citováno 19. března 2014].

³ BLUMOVÁ, Markéta. *Historie skautingu v Chomutově*. Nepsaná bakalářská práce FPE ZČU, katedra historie. Plzeň, 2010. 53 s.

⁴ ŠPINLER, Stanislav. *Severočeská skautská župa Přemysla Oráče v letech 1919-1938*. Děčín: s.n. 2011. Neustráňováno.

⁵ Kronika 1. dívčího oddílu Chomutov. Majetek střediska Český lev Chomutov, uloženo v klubovně.

regionálního dění na okrese Chomutov. O nově získané poznatky, které jsem neměla možnost obsáhnout do bakalářské práce, rozšířím diplomovou práci a přesáhnu prvotně zpracované téma. Z obsahového hlediska není možné vynechat historii skautingu v Chomutově z mé diplomové práce, protože by narušila komplexnost zpracovávaného tématu.

Mé bádání nebude jednoduché a to kvůli absenci pramenů z některých období skautingu. V poválečném období se musím místy spoléhat na svědectví zanechané pouze v jedné kronice. Nejspíš ze strachu skauti dobové kroniky a deníky ničili, ale pravděpodobněji je poschovávali po domácnostech, kde i po posledním obnovení Junáka v roce 1990 zůstaly. Každopádně zpátky do skautských středisek se jich dostalo velmi málo. Nejlepší pramennou základnu poskytlo skautské středisko v Chomutově. V jejich klubovnách jsou kroniky, finanční deníky a dobová dokumentace ze všech období skautské činnosti. V Kadani se mi podařilo navázat kontakt se starším skautem, který je zároveň sběratelem a díky jeho sběratelské vášni, jsem měla k dispozici pro své bádání kroniku družiny Ještěrek⁶, sepsané vzpomínky rovera⁷ a některé vzpomínky vlčete⁸ z poválečné éry skautingu. Dále pak mi dovolil nahlédnout do střípků dokumentace střediskového vedoucího a zbytků fotoalba ze sedmdesátých let v Kadani. V klubovnách v Klášterci nad Ohří mají skauti uschovány denní rozkazy z tábora v roce 1968⁹ a některou střediskovou dokumentace z let 1968 a 1970. Koncept Vlastislava Růžka částečně popisuje dění v jirkovském středisku v poválečné době. V Jirkově a Klášterci nad Ohří se dobové kroniky nezachovaly, bohužel ani kontakty na pamětníky, kteří by je mohli mít u sebe v úschově.

Již při psaní bakalářské práce jsem narazila na některé prameny, které podnítily mou badatelskou zvědavost. Napadaly mě otázky jako: když existoval skauting za první republiky v Chomutově, mohl být založen již v této době i v sousedních městech; fungovaly v jednotlivých městech, v dalších érách skautingu, chlapecké i dívčí oddíly a dalo by se dohledat jejich početní zastoupení; kdo působili ve vedení středisek, vraceli se tyto skautské osobnosti do skautské činnosti při dalších obnovách; je možné dohledat, zda oddíly přešli do ilegální činnosti; kde střediska sídlila a podobně.

⁶ Kronika II. družiny Ještěrek. Majetek střediska Úhošť Kadaň, V osobním opatrovnictví Františka Doktora Kadaň. Nestránkováno.

⁷ Sepsané vzpomínky Ladislava Plačka. V osobním vlastnictví Františka Doktora Kadaň, nestránkováno.

⁸ Vybrané zápisky z deníku Karla Vurma. V osobním vlastnictví Františka Doktora Kadaň, nestránkováno.

⁹ Táborové rozkazy Peklo 1968. Majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří, uloženo v klubovně.

V první etapě skautingu, od jeho vzniku ještě za Rakouska-Uherska až po odstoupení Sudet po podepsání Mnichovské dohody, se zaměřím na skauty a skautky národnosti české. V Junáku tou dobou byli registrováni i oddíly německých skatů tzv. Pfadfinders, kteří aktivně působili v našem okrese, ale z důvodu absence či nedostupnosti pramenů se těmto oddílům podrobněji věnovat nebudu. Jelikož se města, kterých se tato práce týká, nacházela v Sudetech, je potřeba zmínit i geograficko - statistické údaje o českých obyvatelích a jejich spolkový život, kvůli ucelenější představě o tehdejší společnosti.

Opět můj zájem o tuto problematiku má samozřejmě i určitý osobní rozměr. Sama jsem členkou skautské organizace, která dnes nese název Junák – český skaut, z. s. Historie hnutí, ke kterému se veřejně hlásím, mě velmi zajímá, zvláště ve vztahu k mému regionu, kde jsem se narodila a žiji již více jak dvacet let. Chtěla bych touto prací poděkovat hnutí, které mě ovlivnilo na zbytek mého života a těm, kteří v něm dobrovolně udržují aktivní myšlenku skautingu.

1 Vznik skautingu na Chomutovsku a jeho trvání do roku 1938

Dnes spadají města Chomutov, Jirkov, Kadaň, Klášterec nad Ohří do bývalého okresu Chomutov a současně do většího platného územního celku Ústecký kraj. Skautské jednotky, ať už samostatné oddíly¹⁰, anebo jednotlivá střediska¹¹, v minulosti i dnes kopírovaly tyto územní celky. Střediska ve městech Chomutov, Jirkov, Kadaň, Klášterec nad Ohří spadaly pod územní celek okres Chomutov až od roku 1960. Byly tak pod působností orgánu skautské Okresní rady Chomutov, která dodnes existuje. Po zrušení správních okresů v roce 2003 se skautský chomutovský okres rozhodl zachovat si tuto pozici a spádově připadá Krajské radě Junáka Ústeckého kraje Přemysla Oráče. Tato okresní rada rozhodovala o důležitých záležitostech jednotlivých středisek a celého okresu jako celku, podle přidělených pravomocí. Do roku 2006 do Okresu Chomutov spadalo také skautské středisko Vejprty, které se rozpadlo z důvodu malého zájmu o skautské hnutí v tomto městečku. V roce 2007 se k chomutovskému skautskému okresu připojují střediska Žatec a Kryry, neboť jejich lounský skautský okres zanikl.¹² Za Rakouska – Uherska a v období první republiky nebyla územní samospráva tak jednoznačná, proto je potřeba ji nastínit.

Všechna města, kterých se tato práce týká, měla v roce 1912, kdy se v našich zemích datují počátky českého skautingu, převážně německé obyvatelstvo s malou menšinou Čechů. Pro toto národnostní složení a nepřítomnost vůdčí osobnosti, se zde nevytvářely první české skautské oddíly za Rakouska – Uherska, jako v jiných městech českých zemí. Na své založení si museli skauti z chomutovského okresu počkat do dvacátých let první republiky.

Zákonem o organizaci politické správy z roku 1927 byly zrušeny dosavadní zastupitelské okresy v Čechách, podobně tomu bylo v dalších částech Československé republiky, a místo nich byly uvedeny v život korporace územní samosprávy, zvané prostě okresy.¹³ Nutno uvést, že okres Kadaň fungoval i před vydáním tohoto zákona

¹⁰ Skautský oddíl je základní výchovnou jednotkou Junáka. Tvoří jej 12 a více dětí. Obvykle je členěn do družin.

¹¹ Skautské středisko je základní organizační jednotkou Junáka. Zpravidla je tvořeno 2 a více oddíly.

¹² Oficiální webové stránky střediska Český lev Chomutov, dostupné z: <http://www.junak-chomutov.cz/> [citováno 19. března 2014].

¹³ JANÁK, Jan; HLEDÍKOVÁ, Zdeňka. Dějiny správy v českých zemích do roku 1945. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1989, str. 447.

samostatně, spadaly pod něj město Kadaň a Klášterec nad Ohří a další. Též jako samostatný územní celek byla Přísečnice s Vejprty, kde skauti dlouhodobě působili. Města Chomutov a Jirkov byla součástí chomutovského okresu. Toto územní rozdělení bylo platné do podepsání Mnichovské dohody. Původně spadaly všechny místní oddíly pod skautské krajské zřízení Žatecko.¹⁴ V roce 1930 se, alespoň co se týče skautské vnitřní struktury, přidal okres Chomutov spolu s okresy Most a Žatec k Ústecké župě Přemysla Oráče, z důvodu zániknutí Žatecko-lounské župy Vrchlického.

1.1 Kadaň

V roce 1921 měla Kadaň při sčítání obyvatel 724 domů, ve kterých bylo evidováno 8268 obyvatel, z toho 469 Čechů.¹⁵ V roce 1920 vznikla v Kadani sokolská jednota jako pobočka chomutovské jednoty, od roku 1923 byla již samostatnou jednotkou Sokola.¹⁶ To dokazuje aktivitu české menšiny ve spolkovém životě. Přesto skautské oddíly české národnosti v poválečném prvorepublikovém období neexistovaly, nebo jejich činnost není doložitelná. Při dalším sčítání v roce 1930 žilo v Kadani 672 Čechů z celkového počtu 8641 obyvatel.¹⁷ V době největšího rozkvětu prvorepublikového skautingu tvořila česká menšina v Kadani necelých osm procent z celkového počtu obyvatel města, což není zcela zanedbatelné číslo. Přesto není jasné, zda zde skautské oddíly české národnosti byly či nikoliv. Pokud existovaly, o jejich působení se k dnešku nedochovaly žádné záznamy a nejspíš by nebyly oficiálně registrovány pod organizací Junáka.

1.2 Jirkov

V období mezi léty 1921 a 1927 žilo v Jirkově údajně 4535 Němců, 130 Čechů a 120 příslušníků jiných národností¹⁸ (počet je zcela přibližný)¹⁹. Dne 1. 9. 1923 byla otevřena česká škola²⁰. Od roku 1936 byly otevřeny i tři třídy měšťanské školy, neboť počet Čechů přesáhl 300 osob. Přesto neměli zastoupení v městské radě a mezi 105 spolky, které v Jirkově postupně vznikaly a zase zanikaly od roku 1869 do roku 1945,

¹⁴ JANÁK, Jan; HLEDÍKOVÁ, Zdeňka. *Dějiny správy v českých zemích do roku 1945*, příloha 10.

¹⁵ PACHNER, Jaroslav; HLAVÁČEK, Petr. *Kadaň*. Praha: Paseka, 2009, str. 37.

¹⁶ JEŽIL, František. *Chomutovský Sokol 1903-1938*. Chomutov: s.n.1998, str. 21.

¹⁷ PACHNER, Jaroslav; HLAVÁČEK, Petr. *Kadaň*, str. 38.

¹⁸ BEČVÁŘ, Vladimír; BEČVÁŘ, Michal. *Společenské, kulturní a sportovní dění v dějinách Jirkova*. Jirkov: Město Jirkov, 2005, str. 7-8.

¹⁹ Autoři zde uvádějí nelogické rozpětí 8 let, za tu dobu kromě jiného jistě mnoho lidí zemřelo a mnoho se narodilo.

²⁰ BEČVÁŘ, Vladimír. *Historická data Jirkova a jeho obcí*. Jirkov: Městský úřad Jirkov, 2000, str. 38.

byly pouze 4 české. Mezi nimi Tělocvičná jednota Sokol, která byla založena až roku 1934.²¹ Jak je možné vyvodit z výše uvedených informací, kvůli malému početnímu zastoupení Čechů zde oddíly českých skautů nejspíše vůbec nevznikly.

1.3 Klášterec nad Ohří

Česká škola v Klášterci n. O. v průběhu první republiky neměla vlastní prostory pro výuku, byla jí sice přidělena parcela, ale výuka probíhala v německé dívčí škole obecné. Od roku 1930 probíhá výuka v druhém patře radnice. Za svou dobu existence navštěvovalo českou školu 13 až 34 žáků.²² V roce 1936 vznikla v Klášterci nad Ohří Tělocvičná jednota Sokol jako pobočka Kadaně. Podnětem k jejímu založení byla nejspíše okresní sokolská slavnost, která se v Klášterci konala o rok dříve.²³ Můžeme se domnívat, že ze stejného důvodu jako v Jirkově, nezapustil v Klášterci český skauting kořeny před II. světovou válkou.

1.4 Vejprty

Počet Čechů ve Vejprtech během 30. let narůstal. Roku 1922 tu vznikl odbor Národní jednoty severočeské, nepolitické organizace s cílem podporovat kulturní a hospodářský rozvoj české menšiny v severních Čechách. Roku 1925 byla otevřena jednotřídní menšinová česká škola, roku 1928 česká mateřská škola. Roku 1933 byl založen odbor Klubu českých turistů a ke konci roku zahájila činnost odbočka chomutovského Sokola.²⁴ Stejně jako v ostatních městech i zde byla česká menšina velmi malá a tak zde skauting neměl příznivé podmínky pro vznik.

1.5 Skautské oddíly v Chomutově

V roce 1921 měl Chomutov 20 918 obyvatel.²⁵ V Chomutově nelze ze sčítání lidu určit národností složení a poměr Čechů a Němců, protože informace při sčítání byly záměrně zkresleny německou většinou na začátku dvacátých let 20. století.²⁶ Můžeme si

²¹ BEČVÁŘ, Vladimír; BEČVÁŘ, Michal. *Společenské, kulturní a sportovní dění v dějinách Jirkova*, str. 7-8.

²² VACHATA, Zdeněk. *Klášterec nad Ohří. Přelom dějin města a okolí*. Chomutov: Ideas, 1997, str. 148.

²³ VACHATA, Zdeněk. *Klášterec nad Ohří. Přelom dějin města a okolí*, str. 160.

²⁴ BINTEROVÁ, Zdena. *Historie Vejprt*. Chomutov: AKORD, 2007, str. 54.

²⁵ BINTEROVÁ, Zdeňka a kol. *Obce chomutovského okresu: historii k dnešku*. Chomutov: Okresní muzeum v Chomutově, 2002, str. 12.

²⁶ TALAVÁNA, Stanislav a kol. *Okres Chomutov. Ústí nad Labem: Krajská komise cestovního ruchu*, 1984, nestránkováno.

však udělat představu ze společenského života Čechů na Chomutovsku. V polovině ledna 1919 dostal Chomutov definitivně vojenskou posádku. Byly to jednotky 92. pěšího pluku, které se skládaly především z vojáků československé národnosti.²⁷ To zvyšovalo početní zastoupení Čechů přímo ve městě. První veřejnou budovou, postavenou z českých prostředků a pomocí úvěru ze záložny, byl „Český domov“.²⁸ Od roku 1923 se stal střediskem českého spolkového života. Nacházel se zde hotel, restaurace, obchod a spolkové místnosti. Pro českou menšinu mělo také velký význam rozhodnutí o postavení nové české obecné a měšťanské školy²⁹, na kterou dalo město k dispozici pozemek. Škola se dočkala slavnostního otevření 12. září 1926, později v ní sídlily ještě česká hospodářská škola, česká pokračovací škola a od roku 1935 i první třídy českého gymnázia.³⁰

Horní Ves se spojila s Chomutovem v roce 1928 a značně posílila českou menšinu. Zřetelně je to patrné v dalším sčítání obyvatelstva v roce 1930, kdy mělo město již 33 030 obyvatel. Před sloučením v roce 1921 žilo v Horní Vsi 6887 obyvatel.³¹ V Horní Vsi se obyvatelstvo skládalo též z Němců a Čechů jako v Chomutově, ale Češi zde měli větší početní zastoupení a díky tomu, zde byly lepší podmínky pro rozvoj českého společenského života, který se zde formoval již od osmdesátých let 19. století, tedy mnohem dříve než v Chomutově. Soustřeďoval se kolem Národního domu. V přestavěném hostinci měla místnost i Národní jednota severočeská se 412 členy, soc. demokraté, český čtenářský spolek a od roku 1903 i Sokol.³² Ten byl v Horní Vsi založen již v zmíněný rok a od té doby měl soustavného trvání.³³ První místnost pro českou školu byla získána v roce 1919 ve škole na Kadaňské ulici.

Již v roce 1927 jsou chomutovští skauti zmíněni v popisu vánoční návštěvy pražských skautek z dvaadvacátého oddílu u skautek a skautů v Třebušicích. Druhý den jejich návštěvy 25. prosince po prohlídce ervěnického dolu, popisuje B. Divišová odpolední program takto: „*odpoledne zajely s trebušickou mládeží na čaj ke skautům*

²⁷ BINTEROVÁ, Zdena. *Historie Vejprty*, str. 62.

²⁸ Nacházel se na rohu ulice dr. Farského, dnes již zbořený v souvislosti se stavbou obchodního domu Prior.

²⁹ Její výrazné architektonické řešení je působivé do dnes, nachází se na dnešním Masarykově náměstí a sídlí zde Základní umělecká škola TGM.

³⁰ BINTEROVÁ, Zdena a kol. *Dějiny Chomutova*. Chomutov: Městský úřad Chomutov, 1997, str. 64.

³¹ PACHNER, Jaroslav. *Chomutov*. Praha: Paseka, 2006, str. 50.

³² BINTEROVÁ, Zdena a kol. *Dějiny Chomutova*, str. 75.

³³ JEŽIL, František. *Chomutovský Sokol 1903-1938*, str. 1.

*chomutovským, aby je též poznaly.*³⁴ Ještě jsou zmíněni bratři z Chomutova, kteří se přišli podívat na besídku, která se konala v den odjezdu pražských skautek.³⁵

Článek se zde zaměřil na charitativní akci pražských skautek, které přijely strávit vánoční svátky převážně se skautkami z Třebušic a obdarovaly je dárčky. Článek jen okrajově zmiňuje chomutovské skauty. Z těchto kusých informací nelze s jistotou říci, zda to byli pouze chlapci, kolik jich bylo a zda měli svou vlastní klubovnu, i když způsob, jakým jsou tyto informace zaznamenány, naznačuje, že v Chomutově byl alespoň jeden oddíl skautů a měl vlastní prostory. Po této události prameny mlčí. Je otázkou, jestli skauti v Chomutově souvisle existovali, ale oddíl či oddíly nebyly oficiálně registrovány. Protože teprve v roce 1931 byl oficiálně registrován nový oddíl, který čítal 14 skautů a 7 vlčat, což je při založení nového oddílu poměrně velký počet členů. Tento oddíl vedl br. Kindl.³⁶ Další zmínky o svazových skautech³⁷ jsou spíše všeobecného rázu, například je zde doložena činnost nejméně jednoho takového oddílu. Dne 28. října 1937 se účastnilo 9 svazových skautů vojenského průvodu spolu s katolickými skauty, kterých bylo 34.³⁸ Nejen z posledního dochovaného záznamu můžeme soudit, že svazové tedy nekatolické oddíly v Chomutově působily paralelně s katolickými snad i po celou dobu od svého oficiálního založení. Dalo by se usuzovat, že členové byli převážně obyvatelé z města a pokud měli klubovnu, tak někde v centru města.

Podle Vlastislava Růžka byla skautská organizace v Chomutově oficiálně založena v Horní Vsi počátkem roku 1935, což již můžeme vyvrátit. U zrodu katolických oddílů stálo několik zaměstnanců dílen Československých drah, jako například Vilém Němec, br. Chmelík a několik živnostníků, úředníků a důstojníků.³⁹ Ale již koncem roku je zaznamenána činnost 39. katolického oddílu, který pořádal 8. prosince 1934 Mikulášskou zábavu za účasti veřejnosti.⁴⁰ Tedy v roce 1935 byly tři chomutovské oddíly organizovány v ústředí Svazu junáků-skautů Republiky

³⁴ ŠPINLER, Stanislav. *Severočeská skautská župa Přemysla Oráče v letech 1919-1938*. Děčín: s.n. 2011. Neustránkováno.

³⁵ ŠPINLER, Stanislav. *Severočeská skautská župa Přemysla Oráče v letech 1919-1938*, nestr. Skauti se běžně oslovují bratře a sestry i já tohoto oslovení budu v práci využívat.

³⁶ ŠPINLER, Stanislav. *Severočeská skautská župa Přemysla Oráče v letech 1919-1938*, nestr.

³⁷ Použiji toto označení pro odlišení oddílů bez náboženského zaměření. Vychází z příslušnosti těchto oddílů přímo Svazu junáků – skautů a skautek RČS.

³⁸ BLUMOVÁ, Markéta. *Historie skautingu v Chomutově*, str. 29.

³⁹ Tamtéž, str. 28.

⁴⁰ ŠPINLER, Stanislav. *Severočeská skautská župa Přemysla Oráče v letech 1919-1938*, nestr.

československé, a to jmenovitě 39. chlapecký oddíl, kde byli skauti i roveři, 55. oddíl včat a 59. dívčí oddíl. Tyto oddíly byly zapsány jako katolické. Převážná většina příslušníků skautských katolických oddílů pocházela z Horní Vsi a spíše ze sociálně slabších rodin. Příznivci chomutovského skautingu příslušeli takřka výhradně k českým obyvatelům, zvláště místní živnostníci, kteří v rámci svých možností vypomáhali jak hmotnými dary, tak i finančně.⁴¹

Mezi širokou veřejností byli skauti převážně oblíbeni. Vzhledem ke svému mládí a svými stejnokroji zpestřovali každý průvod. A například 28. října 1937 se účastnilo 34 členů ze všech katolických chomutovských oddílů a 9 svazových chomutovských skautů vojenské přehlídky. Často přispívali zábavnými vystoupeními do programů různých národních slavností zpěvem i vážnými výstupy, jako např. ve dnech 1. - 2. července 1937 se na pozvání vojenské posádky zúčastnilo celkem 28 chomutovských katolických skautů a skautek jejich sborových oslav.⁴²

Skautskou popularitu jistě posílil i dobrý skutek katolických skautů provedený v létě 1935, popsany následovně: *“Dne 9. srpna hrála si 4letá Truda Bräuserová u řeky Chomutovky. Pojednou spadla do vody pod jez. Patnáctiletý skaut Eduard Koubek, který pracoval poblíž na úpravě skautského hřiště, skočil pro děvčátko do vody a vytáhl je na břeh. Spolu s přispěchavšími skauty Josefem Svobodou a Frant. Holečkem poskytli děvčátku první pomoc, zavedli umělé dýchání a přivedli ji opět k životu. Těší nás, že můžeme zaznamenati další hrdinný čin našeho skauta, čímž je opět dokumentována skautská pohotovost.”*⁴³

Skauti pořádali při různých příležitostech i vlastní skautské akce: jako při narozeninách prezidenta, státních svátcích apod. Tyto akce byly zprvu určeny jen pro skauty samotné a jejich rodinné příslušníky, konávaly se na hřišti nebo v klubovně. Teprve později se staly přístupné veřejnosti.⁴⁴

Skautský kroj a výbavu si každý skaut musel pořídit na vlastní náklady. Tyto věci se kupovaly poměrně levně v prodejně skautských potřeb ve Vodičkově ulici

⁴¹ BLUMOVÁ, Markéta. *Historie skautingu v Chomutově*, str. 29.

⁴² BLUMOVÁ, Markéta. *Historie skautingu v Chomutově*, str. 28.

⁴³ ŠPINLER, Stanislav. *Severočeská skautská župa Přemysla Oráče v letech 1919-1938*, nestr.

⁴⁴ BLUMOVÁ, Markéta. *Historie skautingu v Chomutově*, str. 28.

v Praze, přesto znamenaly velmi patrné finanční zatížení pro rodiny členů. Skautský kroj včetně se kupříkladu pohyboval v cenovém rozmezí 12-15 Kč.⁴⁵

Náklady na výlety a vycházky byly přesně propočítávány, každý si je ovšem musel hradit sám. Zásadou bylo, aby byly tyto náklady co nejnižší a nezatěžovaly, tak rozpočet rodin skautů. Obvykle bylo třeba zaplatit jen cenu zlevněné jízdenky, noclehu atd. Výlety bývaly zpravidla jednodenní, výjimečně i dvou - resp. třídní. Ty byly ovšem daleko náročnější a musely být plánovány s dostatečným předstihem. Na delší trasy se jezdilo vlakem, zpravidla pouze jednu cestu a zpáteční cesta se konala pěšky. Pokud jde o ušlé kilometry, skauti podávali vynikající výkony. Na výlety a podniky se choďovalo bez velkých ohledů na počasí, jen trvalý déšť vedl k zrušení plánované akce. Oblíbeným cílem vícedenních výletů byl Gersdorf (dnešní Mezihoří) a tamější chata německého dělnického turistického spolku Naturfreunde.⁴⁶

Vyvrcholením celoroční činnosti skautských oddílů bývaly a stále jsou letní tábory. Chomutovské oddíly však tábory trvající alespoň 14 dní nepořádaly. Během léta se konal pouze jeden jednodenní tábor oddílu včat s vedoucím Němcem, kdy tábořili na jednom místě. Nejpravděpodobnější vysvětlení je, že vedoucí byli pracovně vytíženi a proto nemohli tábory pořádat. Ti, kteří chtěli jet na skautský tábor, se mohli připojit k táboru skautského oddílu z jiného města. Chomutov dobře spolupracoval se skautskými oddíly z Loun. V roce 1938 pořádali lounští skauti tábor u Havlovic nedaleko Domažlic, jehož se zúčastnilo i několik chomutovských katolických skautů. Pozoruhodné je, že skautské oddíly v Chomutově žily svým životem i v době letních prázdnin, tedy že se konaly schůzky, besídky, výlety i výstavy.⁴⁷

Jednotným pozdravem ve skautské organizaci bylo a je „Nazdar“, takto se ostatně zdravily před druhou světovou válkou všechny české organizace. Někdy mezi srpnem a zářím roku 1938 se změnil pozdrav „Nazdar“ na „Na stráž“. Nový lokální pozdrav se ale neujal, zdravilo se tedy postaru.⁴⁸

Mezi lety 1935 až 1938 se chomutovské oddíly navštěvovaly s dalšími katolickými skautskými oddíly z Bíliny, Dřínova, Března u Chomutova, Duchcova, Trmic a z Ústí nad Labem. Také se setkávaly opakovaně s místními oddíly Pfadfinder

⁴⁵ Tamtéž, str. 29.

⁴⁶ BLUMOVÁ, Markéta. Historie skautingu v Chomutově, str. 30.

⁴⁷ Tamtéž, str. 30.

⁴⁸ Tamtéž, str. 30.

St. Gregor, které pocházely nejen z Chomutova, ale i z Vejprt. Ne všechna německá mládežnická hnutí v Sudetech totiž sklouzla do vypjatého nacionalismu. Němečtí Pfadfindeři zůstali aktivní až do konce první republiky a měli s chomutovskými skauty dobré vztahy, zvláště pak s dívčími oddíly.⁴⁹

V Chomutově existovaly mnohé německé spolky. Z dětských mládežnických spolků zde už od roku 1913 působila místní skupina německé mládežnické organizace Wandervogel, která byla podobně jako skautské oddíly zaměřena na pobyt v přírodě.⁵⁰ Nejpozději v roce 1931 byla zřízena při straně německých národních socialistů Volkssport - Orstgruppe Komotau, která již měla politickou náplň své činnosti.⁵¹

Od roku 1931 se registrovalo více německých skautských oddílů pod Svaz junáků – skatů RČS, protože zapojení se do mezinárodní organizace skautů bylo možné pouze přes český Svaz.⁵² V prosinci roku 1934 se němečtí katoličtí skauti sdružení v Pfadfinderkospsu St. Georg při založené „Ligy katolických skautů“ stali jejími členy, a tím se stali, spolu s ostatními skautskými katolickými organizacemi, i autonomním členem Svazu JSS RČS.⁵³

Podepsáním Mnichovské dohody bylo odstoupeno československé pohraničí Německu, Polsku a Maďarsku. O zářijových událostech roku 1938 a o tom, jak se odrážely v tehdejší činnosti chomutovských skautských oddílů, skautské záznamy mlčí. I přes pramenný nedostatek je možné při logické úvaze vycházet z toho, že chomutovský skauting musel v průběhu druhé poloviny září či začátkem října (nejpozději však 10. října) zaniknout. Jeho vstup do ilegality byl krajně nepravděpodobný, protože většina českých obyvatel Chomutova byla odsunuta do vnitrozemí. Jeho další činnost v Protektorátu Čechy a Morava se jeví též jako velmi nepravděpodobná, protože exulanti z pohraničí se usídlovali u svých příbuzných či přátel ve zbytku republiky. Jen těžko by se členové chomutovských skautských oddílů

⁴⁹ Tamtéž, str. 30, 31.

⁵⁰ JELÍNEK, Tomáš. „Výchova v přírodě“ a německé mládežnické organizace skautského typu v českých zemích. Praha, 2013. Disertační práce FTVS UK, Katedra základů kinantropologie a humanitních věd, školitel Marek Waic, str. 104.

⁵¹ JELÍNEK, Tomáš. „Výchova v přírodě“ a německé mládežnické organizace skautského typu v českých zemích, str. 158.

⁵² Tamtéž, str. 169.

⁵³ Tamtéž, str. 169.

mohli sejít v jedné nepříliš od sebe vzdálené oblasti tak, aby mohla pokračovat jejich další činnost.⁵⁴

⁵⁴ BLUMOVÁ, Markéta. Historie skautingu v Chomutově, str. 31.

2 Poválečný skauting v okresech Chomutov a Kadaň

Po skončení II. světové války se událo mnoho změn a však některé věci zůstaly při starém. Stejně tak tomu bylo s územními celky, které se víceméně nezměnily. Pod samostatný okres Kadaň kromě Kadaně spadaly další obce, nás budou zajímat především ty, ve kterých byly skautské oddíly jako Klášterec n. O., Verněřov, Pruněřov, Tušimice, České Kralupy a další. Okres Kadaň územně příslušel Karlovarskému kraji a to až do roku 1960.⁵⁵

2.1 Skauti v okrese Kadaň po II. světové válce

Po proniknutí Rudé armády do Kadaně dne 8. května 1945 zde byla zavedena česká správa. V tomto chaotickém období měla jen omezené možnosti k zajištění pořádku a práva, a tak nezabránila působení členů „Revoluční gardy“, kteří se dopustili mnoha násilností na německém obyvatelstvu a několika neopodstatněných poprav. Desítky tisíc německých obyvatel Kadaňska byly vyhnány hned po skončení války či později organizovaně vysídleny do okupačních zón válkou zbídačeného a spojenci poraženého Německa.⁵⁶ Roku 1947 v 962 domech přebývalo 5062 kadaňských obyvatel.⁵⁷ Z původního německého obyvatelstva zde zůstalo pouze malé množství. Další menší část obyvatel tvořili čeští místní/navrátilci a jejich příbuzní z doby před podepsáním Mnichovské dohody, kteří přežili válku v Protektorátu Čechy a Morava, a vrátili se zpět. Poslední část - většinu obyvatelstva Kadaně po druhé světové válce tvořili nově příchozí. V tomto různorodém složení obyvatelstva se rodil skauting na Kadaňsku.

⁵⁵ PACHNER, Jaroslav; HLAVÁČEK, Petr. *Kadaň*. Praha: Paseka, 2009, str. 38.

⁵⁶ HLAVÁČEK, Petr. *Kadaň královské město*. Kadaň: ADART, 2001, str. 34 a 35.

⁵⁷ PACHNER, Jaroslav; HLAVÁČEK, Petr. *Kadaň*, str. 38.

2.1.1 Ostatní oddíly okrsku Kadaň

V okolních obcích Kadaně nebylo o skautské hnutí nouze. Skautské oddíly byly založeny a aktivně vyvíjeli svou činnost doložitelně během roku 1946 a 1947. Tyto oddíly zvaly kadaňské, aby s nimi vyrazili na výlet, či se přišli podívat na jejich akci apod. Tento vztah byl oboustranný. Též oddíly reprezentovaly na okresních akcích jako například I. běh mládeže Vernéřovem 29. září 1946 a podobně.⁵⁸

Záznamy jsou bohužel nepřesné. Kvůli formulaci typu „*skauti z Tušimic*“⁵⁹ a podobně nelze přesně říci, kolik oddílů k jednotlivým obcím připadalo a jaké bylo jejich věkové rozvrstvení. Je možné doložit, že v Tušimicích byl alespoň oddíl skautů, ve Vejprtech alespoň oddíl skautek, ve Vernéřově byl oddíl skautů a oddíl skautek, dále je v okrese známá činnost oddílu z Prunéřova, z Českých Kralup, z Klášterce nad Ohří a dvou družin Laněk a Veverek z Bystřic.⁶⁰

Bohužel o kláštereckých a vejprtských oddílech téměř nic nevíme, pouze to, že zde byl v každém městě alespoň jeden oddíl, který se účastnil některých akcí.

2.1.2 Středisko Kadaň

Začátkem školního roku 1945 byla založena organizace Junák v městě Kadaň, střediskovým velitelem se stal Ladislav Prajzler. Jeho zástupcem byl vedoucí oddílu vlčat Ladislav Plaček – Akela.⁶¹ V kronice Ještěrek je uvedeno: „*Začínalo se se vším úplně ze začátku, neboť v pohraničí Junáci nebyli.*“⁶², což nemusí nutně znamenat, že zde předválečný český skauting nebyl. Během prvního roku mělo středisko prokazatelně čtyři dětské oddíly a to chlapecký oddíl vlčat, oddíl mladších a starších junáků. Obdobně tomu bylo u dívek, kde byl oddíl světlušek a oddíl mladších a starších junaček, jak si v té době říkaly. Vlčaty a světluškami byli chlapci a dívky z prvních tříd základních škol v neomezeném počtu. Každý oddíl měl svého vedoucího a skládal se alespoň z deseti členů.⁶³

⁵⁸ kim

⁵⁹ Kronika II. družiny Ještěrek. Majetek střediska Úhošť Kadaň, V osobním opatrovnictví Františka Doktora Kadaň. Nestránkováno.

⁶⁰ Kronika II. družiny Ještěrek, nestr.

⁶¹ Sepsané vzpomínky Ladislava Plačka. V osobním vlastnictví Františka Doktora Kadaň. Nestránkováno. Skauti na místo oslovením křestním jménem či příjmením používají přezdívky. Zpravidla si jí dotyčný skaut vysloužil určitým osobitým chováním nebo mu byla přidělena.

⁶² Kronika II. družiny Ještěrek, nestr.

⁶³ Sepsané vzpomínky Ladislava Plačka, nestr.

Oddílové schůzky se konaly jedenkrát v týdnu. V zimním období převážně v klubovně, od jara do podzimu zpravidla v přírodě. Náplní schůzek se snažili vedoucí sledovat výchovu dětí ke slušnosti, zručnosti, neohroženosti, pomoci druhým, ohleduplnosti, skromnosti, poznání přírody a její ochrany a další.⁶⁴

V září roku 1946 vedl první oddíl skautů Zdeněk Böhms – Monsignore, nejspíše v této době nesl oddíl jméno Blesk. Jeho členy byli i někteří spolužáci z gymnázia jako například Kropáč, Novák, Miloslav Prajzler a Štuller. Na schůzkách hráli skauti různé hry nejčastěji z článků Junáka, konkrétně z rubriky „Doplňky dobrých družinovek“, připravovali se na skautské odborné zkoušky a pomáhali městu při různých akcích v rámci Junácké dvouletky.⁶⁵

I dívčí oddíl skautek měl svůj název a to oddíl Úsměvů. Na začátku roku 1946 jej vedla Alena Kropáčová.⁶⁶ Přesný počet a jména jednotlivých skautek k tomuto datu není doložitelný.

Koncem roku 1946 došlo k nedorozumění mezi střediskovým vedoucím a staršími junáky, které skončilo ustanovením nového oddílu Vatra, složeného ze starších junáků roverů od roku 1947. V čele tohoto roverského oddílu Vatra stál Václav Kopecký, jeho dalšími členy byli L. Plaček, V. Duchek, Vl. Pokorný, Zajíček, Markus a Nohejl. Zvláštností krojového ustrojení roverů byl skautský klobouk, který běžně nenosili všichni skauti, neboť jeho pořízení bylo finančně náročné. Klubovnu měl tento oddíl v kruhové věži na městských hradbách.⁶⁷

2.1.3 Činnost dívčího oddílu v roce 1945/1946

Díky velmi zachovalé kronice II. družiny Ještěrek, můžeme sledovat některé momenty ze života kadaňského střediska po druhé světové válce až do roku 1949. Jako první zapisovala do kroniky Marie Pastýřiková - Veruna. Kromě popisu událostí kronika obsahuje drobné kresby a staré pohledy míst, která tato družina skautek navštívila. Bohužel, kronika neobsahuje žádné dobové fotografie. Ve skautském roce 1945/1946 kronikářka zaznamenala mnohé klíčové okamžiky dění ve skautském středisku Kadaň, ale s důrazem na vlastní oddíl potažmo družinu. Díky tomu, známe

⁶⁴ Sepsané vzpomínky Ladislava Plačka, nestr.

⁶⁵ Vybrané zápisky z deníku Karla Vurma. V osobním vlastnictví Františka Doktora Kadaň, nestránkováno.

⁶⁶ Kronika II. družiny Ještěrek, nestr.

⁶⁷ Sepsané vzpomínky Ladislava Plačka, nestr.

některé detaily z družinového života Ještěrek jako je program schůzek, jednotlivé rádčyně družiny a další.

První setkání vedoucích a dívek se konalo 28. října 1945. Funkci vedoucí oddílu zastávala Marie Harvátová a vedoucí světlušek se stala Alena Tuháčková. První zahajovací schůze družiny Ještěrek se konala 6. listopadu 1945, od této doby byly schůze pravidelné, konaly se vždy v úterý. Počet děvčat byl osm, v průběhu dalších deseti schůzek odešly tři skautky, nato přišly čtyři nové dívky. Družinu vedla rádčyně, nejspíš sama kronikářka. Poslední ukončovací schůzka tohoto skautského roku (který kopíruje školní rok) se konala 28. května 1946.⁶⁸ V tomto skautském roce se uskutečnilo 28 schůzek.⁶⁹

K náplni schůzek patřilo učení se junáckým dovednostem a to především skautskému slibu a zákonu, uzlování, skautským pozdravům, státní a Junácké hymně, signálům, znakům, Morseově abecedě a další. Po úspěšném vyjednávání se školní správou, která poskytla prostory, mohly skautky začlenit do programu schůzí i cvičení. První cvičení proběhlo 20. února a dívkám předcvičoval střediskový vedoucí Ladislav Prajzler.⁷⁰

Z neznámých důvodů stávající oddílová vedoucí Marie Harvátová nemohla vést oddíl a tak 22. února 1946 si skautky zvolily novou vedoucí a to Helenu Fontanovou.⁷¹

Skautky z družiny Ještěrek spolupořádaly během skautského roku následující skautské podniky, například 17. února 1946 Akademie, kde vystupovaly spolu s kadaňskými skauty v místním Švermově domě. Dále pěšího výletu za Ahníkov dne 3. března téhož roku, v neposlední řadě dne 24. března 1946 se společně s dalšími kadaňskými oddíly přišly podívat na besídku tušimických skautů a skautek. Skautky z družiny Ještěrek nemohly chybět na společné výpravě kadaňských oddílů, tušimických oddílů, pruněrovských oddílů a oddílů z Českých Kralup, kdy se 31. března vydaly za obec Hradiště a zde v lesích u chat trávily společné odpoledne ještě s kláštereckými skauty a skautkami. První samostatná výprava jenom dívčího oddílu tedy světlušek a skautek se konala 28. dubna 1946, předchozích akcí se vždy účastnili kadaňští skauti. Cílem byla zřícenina hradu Hasištejn.⁷² Je pochopitelné, že skautky zpočátku chodily na výpravy společně se skauty. Měly společné cíle, ale ne vždy

⁶⁸ Kronika II. družiny Ještěrek, nestr.

⁶⁹ Tamtéž, nestr.

⁷⁰ Tamtéž, nestr.

⁷¹ Tamtéž, nestr.

⁷² Tamtéž, nestr.

program výprav. Každý nově vzniklý oddíl se musel se zdejší krajinou a lidmi seznámit, protože jak již bylo zmíněno, Kadaň byla součástí odtržených Sudet a členové oddílů byli tvořeni převážně novými přistěhovalci než navrátilivším se předmnichovským obyvatelstvem.

Pokud se poblíž konala nějaká skautská akce, skautské oddíly z Kadaně na ní nemohly chybět a stejně tak tomu bylo i 1. - 2. června na Junáckém dni ve Spořicích u Chomutova. Všechny oddíly kadaňských skautů tedy světlušky, skautky, vlčata a skauti zde reprezentovaly, neboť se zde účastnily slavnostního otevření Svojsíkovy stezky.⁷³

Skautky z druhé družiny Ještěrek dokončily Nováčkovskou zkoušku 14. května 1946. Skautský slib složily (a staly se skautkami na celý život) u slibového ohně 25. května téhož roku.⁷⁴

2.1.4 Společný tábor 1946

První skautský tábor kadaňských skautských oddílů trval šestnáct dnů od 5. do 21. července 1946. Tábor nebyl stanový, ale konal se v neobydlené restauraci Paradis v lesích u vesnice Smilov.⁷⁵ Tuto budovu zapůjčil otec jednoho vlčete, který měl objekt ve vlastní správě. Před touto opuštěnou zděnou výletní restaurací se zařízenou kuchyní, byla rozlehlá louka, kterou protékal čistý potůček. Potraviny na tábor byly zajištěny tím, že dvojice dětí obešla všechny obchody ve městě a požádala o příspěvek na tábor. Obchodníci byli štědrí, skauti tak získali velké množství potravin všeho druhu.⁷⁶ Účastnili se jej světlušky, vlčata, skauti a skautky pod vedením střediskového vedoucího Ladislava Prajzlera. Přesný počet účastníků není znám. Z rozdělení místností ke spaní je patrné, že skautů a vlčat bylo více než skautek a světlušek, které spaly v pokoji, kdežto chlapci spali v lokále. Cenu tábora se nepodařilo dohledat, ale z celé družiny Ještěrek jely na tábor pouze tři skautky z devíti a to Veronika, Věrunka a kronikářka Veruna. Ty vedla jako rádkyně Helena. Tábor nebyl nejspíš cenově dostupný pro všechny děti. Jména některých dalších účastníků tedy vlčat, světlušek a skautů jsou Jarmila, Volod'a, Miloušek, Hurvínek.⁷⁷

⁷³ Tamtéž, nestr.

⁷⁴ Kronika II. družiny Ještěrek, nestr.

⁷⁵ Tamtéž, nestr.

⁷⁶ Sepsané vzpomínky Ladislava Plačka, nestr.

⁷⁷ Kronika II. družiny Ještěrek, nestr.

Děti spaly na slavnících, které si samy dovezly a samy nacpaly. Program tábora byl zaměřený na praktické a skautské dovednosti, jako bylo vaření jídla po službách, stavba táborového ohně, výroba táborových sedátek.⁷⁸ Děti prakticky využívaly poznatky probrané v zimě v klubovně, hrály různé hry jako například Na lišku, Hledání pokladu atd. Během tábora několik dětí podstoupilo plnění podmínek pro získání prestižní skautské odborky „Tří orlích per“. Každý pracovní den se zahajoval vztyčením vlajky a zaseknutím sekery do pařezu s vyhlášením denního programu, určením hlídky tábora a služby v kuchyni.⁷⁹

Na táborový oheň byli pozváni i skauti z Falknova⁸⁰, kteří tábořili v lesích pod tábořištěm kadaňských skautů někde u potůčku.⁸¹

Rodiče směli navštívit děti na táboře druhou neděli a přinesli jim balíčky od UNRY.

Děti z oddílů kadaňského Junáka odjízďely na tábor nákladním autem, které je spolu s jejich táborovými věcmi dovezlo na křižovatku nedaleko tábořiště. Stejně tak tomu bylo při návratu z tábora.⁸²

2.1.5 Činnost dívčího oddílu v roce 1946/1947

Během skautského roku 1946/47 se kronikářka zaměřila na zapisování skautských akcí, tudíž program družinových schůzek není pro tento rok znám, ale předpokládám, že se nesl v obdobném duchu jako předchozí rok s prohloubením znalostí. Celkově byla činnost skautek zaměřena velmi vlastenecky. V kronice nechybí upomínkový zápis na připomenutí si jak výročí úmrtí, tak o pár zápisů dále výročí narození „Velkého muže“ zakladatele Československé republiky Tomáše Garrigue Masaryka. Kromě popisů národního cítění ve větší míře v kronice pro tento rok přibyly zmínky o přírodních dějích, které se odehrávají v jednotlivých měsících. Skauti a skautky pomáhali při sklizni sena, obilí, chmele a řepy v okolních obcích jako byly Bystřice, Milžany, Přezetice, Přezkaky a Prahy. V říjnu 1946 se celé středisko zúčastnilo v krojích zasazení lípy v městském parku u příležitosti výročí vzniku samostatné Československé republiky.⁸³

⁷⁸ Tamtéž, nestr.

⁷⁹ Sepsané vzpomínky Ladislava Plačka, nestr.

⁸⁰ Dřívější německý název pro Sokolov.

⁸¹ Kronika II. družiny Ještěrek, nestr.

⁸² Tamtéž, nestr.

⁸³ Sepsané vzpomínky Ladislava Plačka, nestr.

Další skautský rok začal schůzí vedoucích a rádců, kde se změnilы některé funkce. Novou rádkyní družiny Ještěrek se stala Věra Eisenhammerová. První schůzka družiny Ještěrek se konala již 10. září. Celkem měly Ještěrky v tomto roce 40 schůzek a 12 podniků.⁸⁴ Cílem prvního pouze oddílového výletu děvčat byly dne 22. září Doupovské vrchy a v nich druhý nejvyšší vrch Pustý zámek. Účastnilo se 5 světlušek a 5 skautek, celá akce se konala pod vedením oddílové vedoucí. Ostatní akcí v tomto skautském roce se účastnili vždy alespoň skauti z Kadaně. Jako například při Běhu mládeže Verněřovem 29. září 1946 se skautky a světlušky aktivně nezapojily, ale podporovaly bratry z Kadaně, kteří vyhráli druhou cenu. Další zaznamenanou skautskou akcí je obdarování skautů Mikulášem, přesný datum nebyl zaznamenán. Dne 4. ledna 1947 se na oddílové schůzi konaly volby nové oddílové vedoucí, za kterou si skautky jednohlasně zvolily Slávku Kropáčovou z Bystřice. Předchozí vedoucí Alena Tuháčková byla vyloučena spolu s několika bratry a dvěma sestrami, jak píše kronikářka: „*poněvadž se prohřešili jistým činem, který se pro junáky nehodí.*“⁸⁵ Co se tehdy přesně stalo, není zaznamenáno. První akcí roku 1947 byla detektivní hra v ulicích Kadaně 2. března. Díky teplejšímu počasí na sebe další akce nenechaly dlouho čekat. 30. března se konal Sjezd střediska, kdy se zároveň kadaňské, verněřovské oddíly a oddíl z Českých Kralup účastnily závodů ve střelbě, ping-pongu, uzlování, signalizaci a přiřívání knoflíků.⁸⁶

I v tomto roce skauti slibují před táborem, letos již v dubnu na Jelením vrchu nad Bystřicí. Tento slavnostní okamžik je popsán následovně: „*Kolem hranice byla místo kruhu udělaná z kamení skautská lilie. Za soumraku byla vztyčena vlajka. Hned potom zapálil br. střed. malou vatru a potom velkou. Nyní nastala vážná chvíle, neboť bratři a sestry přistupovali k ohni se slibem, že budou věrni republice a čestně žít. Nebylo jenom dojemné, když slavnostně slibovali s rukou vztyčenou s naším pozdravem k táborovému ohni a k Základům junáctví, ale to, že si uvědomovali, co slibují a čím se zavazují po celý život.*“⁸⁷ U slibového ohně skládali svůj slib vlčata, světlušky, skauti, skautky a také roverky a roveři z oddílu Vatra. Je to poprvé, co je zmíněno, že v této věkové kategorii byly i dívky. Posledním podnikem skautského roku 1946/1947 byl výlet na Paradis dne 4. května. Zápis je plný nostalgie a vzpomínek z předešlého léta. Výletu se účastnily všechny kadaňské oddíly, kdy oddíl skautů vyrazil již den předem a

⁸⁴ Kronika II. družiny Ještěrek, nestr.

⁸⁵ Tamtéž, nestr.

⁸⁶ Kronika II. družiny Ještěrek, nestr.

⁸⁷ Kronika II. družiny Ještěrek, nestr.

přespal na Paradisu, potom také družiny z Bystřic Laňky a Veverky a oddíl skautek z Vernéřova.

Skautky se účastní nejen skautských akcí, ale i veřejného života. A to 13. září projev u kina Moskva, dobrovolné brigády sběru brambor 27. října a oslav vzniku republiky 28. Října 1946, kdy se připojují k slavnostnímu průvodu.

První dva roky sídlili kadaňští skauti na náměstí v domě mezi zlatnictvím a poštou.⁸⁸ 26. dubna 1947 byli nuceni se přestěhovat do klubovny v Nerudově ulici, zde jim byl přidělen nízký dům s thárovou střechou, pod dnešním hotelem Zelený strom.

2.1.6 Tábory léta 1947

Od 4. do 21. července 1947 tábořili skauti nedaleko Stráže nad Ohří, pod hradem Himlštejn. Tábor vedl vůdce střediska Ladislav Prajzler. Pod tábořištěm tekla potok, odkud skauti brali užitkovou vodu, pro pitnou museli jezdit s dvoukolákem do Stráže n. O. na pilu. Kuchyně byla ve staré boudě na břehu potoka.⁸⁹ V této sadařské boudě se uchovávaly potraviny a vařilo se na kamnech, které skauti přivezli z blízké opuštěné vesnice Peklo. Před kuchyní se nacházela jídelna se dvěma stoly a lavičkami, nechyběl zde v popředí stůl pro vedoucí a stojan na jídelní misky.⁹⁰

Potraviny stále ještě byly na příděl na potravinové lístky a tak skauti jako loni i letos před táborem obešli kadaňské obchodníky, kteří jim přispěli trvanlivými potravinami. Na chlapce se přijeli podívat rodiče 13.7. Řada skautů si na tomto táboře složila 1. stupeň skautské zdatnosti a některé odborné zkoušky, což bylo jednou z částí programu. Dobrodružství si zažili skauti v noci z 16. na 17. července. Ve tři hodiny ráno vyráželi na noční pochod do Loučné. Zde se najedli zakoupených potravin a vystoupili na Klínovec. Své putování měli zpestřené zážitkem u pohraničního potoka v Loučné, kde chodili na straně československé hranice příslušníci SNB a na německé straně Rusové.⁹¹

Po chlapeckém táboře se na stejném místě konal dívčí tábor od 21. července do 3. srpna 1947. Zúčastnilo se jej 12 dívek a to za skautky Oli Fontanová, Věra Hodáčková, Věra Zímová-Veronika, Marie Pastýřková – Veruna, Alena Greifová s její

⁸⁸ Sepsané vzpomínky Ladislava Plačka, nestr.

⁸⁹ Vybrané zápisky z deníku Karla Vurma, nestr.

⁹⁰ Kronika II. družiny Ještěrek, nestr.

⁹¹ Vybrané zápisky z deníku Karla Vurma, nestr.

přítelkyní Peťkou. Vedoucí světlušek Helana Fontanová se světluškami Věrou Novákovou, Jarkou Křížovou a poslední jméno světlušky chybí. Vedoucí tábora Slávka Kropáčová měla sebou jako posilu přítelkyni Květu. Dívky se sešly před klubovnou, odkud odvezly zavazadla a potraviny na vozíku a káře do pivovaru, kde s nimi počkala Veruna s Veronikou na nákladní auto. Ostatní došly na nádraží do Prunéřova, kde nasedly na vlak do Stráže nad Ohří. Na nádraží je očekával střediskový vedoucí, který je dovedl do tábora. Na kopečku pod lesem stála řada devíti stanů, před náměstím stožár na státní vlajku. Tábor byl z jedné strany uzavřen slavnostní bránou a z druhé strany táborovým ohništěm se dvěma kamennými kruhy. Dívky se mohly zabydlet až potom, co dorazilo auto s jejich výbavou, které mělo pět hodin zpoždění oproti původní domluvě. Po odnošení věcí a zásob došlo k zabydlení, hygieně a večeři. Až do večerky si dívky zpívaly, po desáté hodině se uložily ke spánku.⁹²

Denní režim toho tábora byl následující: v osm hodin budíček, poté následovala patnáctiminutová rozcvička, opláchnutí v potůčku Peklo, úklid stanů, slavnostní nástup v krojích, poté snídaně, dopolední program, oběd, odpolední odpočinek, svačina, odpolední program, večeře, večerní nástup v krojích a večerka v deset hodin. V noci se držely noční hlídky po hodině, hlídaly i vedoucí. V noci nebylo nouze o poplach, kdy hvizdem z píšťalky hlídka budila všechny tábornice k nástupu. Někdy pouze chodila hlídka budit vedoucí tábora nebo skautku Verunu, protože měla s sebou psa. V noci z 23. na 24. července byl pískán poplach dokonce třikrát, kvůli podezřelým zvukům za stany. Nikdo nebyl spatřen, ale ráno zjistily skautky, že jim z lednice v potoku zmizela máselnice se 4 kg másla.⁹³

V dopoledním a odpoledním čase se chodilo na ovoce neobydlené vesnice Peklo, dále pak na dřevo na táborové ohně, které se následně zpracovávalo, hrály se hry, uklízel se tábor, poznávala se okolní krajina. Večerní program byl nejčastěji věnován zpěvu a nacvičování nových představení k velkému táborovému ohni. Některé skautky si na táboře splnily první stupeň jako například Veruna.⁹⁴

V prvním týdnu neměly skautky a světlušky o návštěvy nouzi. Střediskový vedoucí tu byl hned dvakrát a podruhé i s Monsignorem – Zdeňkem Bémem, vedoucím vlčat. Kromě skautů ze střediska navštívili tento tábor postupně roveři z oddílu z Prahy, oddíl skautek z Prahy, také padesát chlapců z nedaleké osady železničářů. Některé

⁹² Kronika II. družiny Ještěrek, nestr.

⁹³ Kronika II. družiny Ještěrek, nestr.

⁹⁴ Tamtéž, nestr.

návštěvy se opakovaly, dokonce zvaly osadnice tábora k nim - dostaly dvakrát pozvání k ohni. Nejvíce se ale skautky a světlušky těšili na nedělní návštěvu rodinných příslušníků, která proběhla 27. července. Na tábor se spolu s rodiči přijela podívat skautka z družiny Ještěrek Eva Hladáčková a ta tu po dlouhém přemlouvání zůstala.⁹⁵

V dalším týdnu vyrazily účastnice tábora, na základě předchozího pozvání, na táborák na ukončenou. Očekávaly, že se od pražských světlušek a skautek přiučí nové písně a divadelní scénky, ale bylo tomu opačně. Kadaňské skautky a světlušky dvouhlasně zpívaly různé písně a hrály divadlo „byl jednou jeden král“. Po ukončení ohně zaspíváním Skautské večerky, se dívky vydaly zpátky do tábora, tentokrát jinou cestou podél řeky Ohře, která nepostrádala na dobrodružnosti. Když dívky překonaly cestu loukami, lesem, po skále a silnici byla už hluboká noc a to půl druhé. Druhý den byly skautky unavené, a tak nebyl žádný problém pro dva kadaňské skauty jim odpoledne za bílého dne ukrást ze stanů vybavení, které pak přišli do tábora vydávat za svoje. Ukázalo se, že kdyby měli skauti dost síly, unesli by i spící skautky Evu a Veroniku. Aby skauti napravili svou reputaci, nabídli se, že uvaří nejlepší jídlo, které kdy za tábor dívky jedly. Což o to, řádně maštěná míchaná vejce se salámem dívkám chutnala, ale zásoby se jim značně ztenčily. Po večeři mělo přijít kafičko, jenže chlapeci se mezi ním boxovali a tak skončilo na zemi a ještě museli ošetřovat Miloušovu opařenou nohu. Když už byla skoro tma, skauti nasedli na kola, která měli schovaná v houští a rozloučili se s tábornicemi. A to už se přiblížil konec tábora. Skautky zabalily věci a stejně jako se dostávaly na tábor, se i vrátily zpět domů.⁹⁶

2.1.7 Činnost dívčího oddílu v roce 1947/1948

Od září 1947 se v zapisování událostí do kroniky střídají skautky. Každou akci zapisuje někdo jiný, kvalita zápisů se různí a tak informace ze skautského roku 1947/1948 jsou místy nesouvislé a někdy i záznamy pár měsíců chybí.

První akce nového skautského roku se účastnilo 12 dívek i středisková vedoucí. Výlet do Vernéhořova se konal 21. – 22. září 1947. Dívky do Vernéhořova šly pěšky, cestou je doháněli kadaňští skauti. Večerní program se skládal z proslovu okrskového vedoucího, předvedeny byly různé výstupy staré i nové, vyprávění a zpěv. Skautky spaly spolu s veprtskými skautkami ve stodole, v noci se hlídkovalo. V neděli byly

⁹⁵ Tamtéž, nestr.

⁹⁶ Kronika II. družiny Ještěrek, nestr.

skautky skoro celý den na závodech a přehlídkách, který organizoval okrskový velitel, kdo to byl, ale není zaznamenáno v celé kronice. Oproti loňskému ročníku se dívky aktivně zapojily a jedna sestra z vydří družiny Milena Hypšavá vyhrála knížku za kadaňské skautky v běhu. Také se závodilo v pingpongu, lukostřelbě, hodem disku, ve volejbale. Ve čtyři hodiny kadaňské oddíly opustily program a vydaly se na cestu domů.⁹⁷

Další zápis je až s 5. prosince téhož roku a to z Milukášské besídky. Pro tento rok ji slavily světlušky a skautky bez chlapců. Do učebny fyziky se na ně přišly podívat „neskautské“ děti a několik maminek. Na programu byly písňe junácké i národní, tanečky světlušek, básničky a jako poslední přišlo mikulášské trio a rozdávalo dárečky.⁹⁸

Významnou událostí bylo získání nové klubovny pro dívčí oddíl. Stalo se tak hned po novém roce, kdy vedoucí Slávka svolala dívky do střediskové klubovny, něco jí však znemožnilo přijít a dívky čekaly před klubovnou zbytečně. Jedna ze skautek Věra si vzpomněla, že mají v přízemí volné neobytné místnosti, skautky neváhaly a šly se tam hned podívat. Prostory vypadaly takto: „*Však jaká Hrůza! V jedné lepší pořádek než v druhé. Hrníčky rozestavené po stolech, lampa veškerá žádná, prachu moře a zima jak na Sibiři.*“. Tím se však skautky nedaly zastrašit, odstěhovaly skříně do vedlejší místnosti, a za odpoledne skautky daly místnost do pořádku. Druhý den zde měly schůzku a od té doby se zde konaly schůzky celého oddílu. Vše proběhlo za souhlasu rodičů Věry, kteří v domě bydleli. Klubovna se nacházela na třídě dr. Beneše č. 443.⁹⁹

Sama Míla Neumanová zapsala: „*Vaření není jednoduchá věc, a aby se na táboře nejméně dvaceti lidem neudělalo na nic – o to je velké umění.*“ V tomto duchu byla celá další akce I Kuchařský den (viz příloha č. 1). Skautky ji pojaly jako trénink na táborové vaření, pořádal se Kuchařský den. Každá skautka měla za úkol uvařit nedělní oběd za dohledu své maminky. Oddílová vedoucí pak k některým skautkám přišla na ochutnávání hotových jídel.¹⁰⁰

V dubnu 1948 vystoupila rádkyně Alena Greifová z vedení z řad skautů a opustila tím i družinu Vyder, převzala ji Věra Hodáčková a přejmenovali se na Vlčí máky. V dubnu následovaly další odchody vedoucích napříč celým střediskem. Dne 7. dubna 1948 nadešla společná schůzce rádců a rádkyň v chlapecké klubovně v Nerudově

⁹⁷ Tamtéž, nestr.

⁹⁸ Tamtéž, nestr.

⁹⁹ Kronika II. družiny Ještěrek, nestr.

¹⁰⁰ Tamtéž, nestr.

ulici. Po únorových událostech roku 1948 se dostavily následky i pro skautské hnutí. Ladislav Prajzler oznámil rádcům, že všichni členové Junáka starší 15 let nebudou moci dále vést skautskou mládež, a proto položil funkci střediskového vedoucího, také tímto padl chlapecký oddíl skautů, není jasné, kdo jeho funkci převzal a zda vůbec někdo. Obdobně to bylo s vedoucím vlčat Monsignorem - Zdeňkem Bémem. Touto schůzí končí činnost téměř všech starších rádců a dospělých ve středisku Kadaň. Dvě rádkyně z dívčího oddílu se po schůzi loučí skautským pozdravem – podáním levé ruky: „*Na posledy po skautsku. Ne! Co bude v našich silách, tak ukážeme, že bez toho vrchního vedení (o které jsme stejně nestály) dovedeme také něco dělat.*“¹⁰¹

Situace v celém středisku byla vážná. Někteří vedoucí oddílů a rádcí družin zůstali a vedli své družiny nadále, jiní odešli a byli zastoupeni mladšími členy. Nejinak tomu bylo v dívčích oddílech, které se musely porůznu pospojovat oddíl světlušek a oddíl skautek. Vznikly tři družiny – nejmenší světlušky vedla Helena Fotanovová, Vlčí máky vedla Věra Hodáčková a Ještěrky Veruna – Marie Pastýříková. Přesto se v květnu dvě družiny skautek dvě družiny skautů účastní Šifrovací hry. Zde jsou i chlapci, kteří evidentně úplně neskončili, důkazem toho byl i letní tábor.¹⁰²

2.1.8 Tábory léta 1948

O letních prázdninách probíhala akce Zemská junácká brigáda na Šumavě. Na jeden měsíc se zapojil i roverský oddíl Vatra z Kadaně, který se účastnil této akce na místo pořádání vlastního letního tábora. Téměř celý červenec léta 1948 pracovali roveři na likvidaci kůrovce v okolí Javoří pily na Šumavě. Práce spočívala v kácení napadaných kmenů sekerami, odkornění pomocí ručních loupáků, pálení kůry a větví, nařezání kmenů a složení do metrů. Roveři svůj úkol splnili předčasně, a tak mohli poslední týden pobytu vyměnit bydlení v podsadových stanech, za bydlení ve starém domku v Prášilech na Šumavě. Zde prováděli denní úklid na velitelství brigády a pečovali o osobní auto prof. Němce, který byl velitelem brigády. Mladší děti sbíraly borůvky, které ihned v Prášilech zpracovala firma Zátka – Praha, která zde měla výrobu ovocných šťáv, vín a kompotů.¹⁰³

¹⁰¹ Tamtéž, nestr.

¹⁰² Tamtéž, nestr.

¹⁰³ Sepsané vzpomínky Ladislava Plačka, nestr.

Také mladší skauti se účastnili Zemské junácké brigády Šumava. Od 9. července do 3. srpna 1948 pobývali v Boru. Není zřejmé, zda se mladší skauti s rovery, kteří bojovali proti rozsáhlé kůrovcové kalamitě, dopravovali společně na tábor a zpět z něj domů. Mladší skauti sbírali borůvky a houby. Tyto plody lesa odvážela ob den auta firmy Zátka, která současně dovážela táborem potraviny.¹⁰⁴

Odevzdání sesbíraných borůvek a hub měla být hrazena doprava na brigádu a částečně i cena dovážených potravin pro všechny tábory. Skauti zde pracovali, ale ještě si museli hradit z větší části dopravu a stravu, protože dodávky potravin neodpovídaly objednávkám skautů, takže měli téměř pořád hlad. Někdy jim přivezli objednané potraviny až o půlnoci. Zásoby jídla skauti doplňovali houbami a borůvkami. Vše zapíjeli Junáckým čajem, vařeným z čerstvého malinového a ostružinového listí s přídavkem mladých smrkových výhonků z vody z Křemelné. Firma Zátka předepsala kolik metrů borůvek a hub mají skauti dodat, aby dovážela potraviny a zajistila pro ně odvoz do Sušice po skončení tábora. První týden přšelo, takže na další dobu tábora byl úkol nespíitelný, což se projevilo na špatných dávkách potravin, i když borůvky byly pravidelně odváženy, jídlo se pravidelně nepřiváželo a na jeho dodání se nedalo spolehnout. Často odcházeli dobrovolníci s batohy alespoň pro chleba na dlouhý pochod na velitelství do Scherlova Dvora u Prášil. S nedostatkem potravin si skauti vypomáhali také výměnným obchodem se skautkami z Žalhostic, které měly tábor nedaleko.¹⁰⁵

Vzhledem k přetrvávajícím deštům mladší skauti nespali v podsadách, tábor si vůbec nepostavili, ale byli vedením ubytováni v opuštěné sklárně v Boru na Šumavě na břehu Křemelné. Všechny komplikace a strasti snášeli skauti s humorem. Našli si čas na skládání stupňů junácké zdatnosti, na návštěvy okolních táborů a dokonce i na velkou noční hru, při níž v důsledku nepřesné mapy málem přešli hranice do Německa (tehdy ještě nebyla státní hranice neprodyšně uzavřená). Skauti po celou dobu pobytu v tomto pohraničním území u sebe měli skautské legitimace a propustky do pohraničního pásma. Na výpravy chodili skauti v perfektním skautském kroji, doplněném o tropické helmy Afrika Korpsu se skautskou lilií, protože na zakoupení skautských klobouků neměli peníze. Jednotným sladěním skautského oblečení a příjemným vystupováním si získali popularitu. Celkem zde bylo chlapců 16, ve třech družinách po pěti členech a vedoucí tábora Monsignore-Zdeněk Bém. Na ochranu měl přidělenou Parabellu se

¹⁰⁴ Vybrané zápisky z deníku Karla Vurma, nestr.

¹⁰⁵ Vybrané zápisky z deníku Karla Vurma, nestr.

dvěma zásobníky. Občas zajel skauty navštívit starší skaut nejspíše rover Roedel - Bob, který také studoval na kadaňském gymnáziu jako někteří mladší skauti.¹⁰⁶

Zásoby jídla skautům docházely a dodávky jídla byly kráceny. Dne 2. srpna skautům chybělo na splnění úkolu dodat 200 kg vytríděných borůvek. Skauti byli, jak sami popisují, již velmi poničení, bylo jim jasné, že zadaný úkol nestihnou splnit a tím pádem jim nebude zajištěn odvoz do Sušice. Dali do hromady zbytek svých peněz a Monsignore odjel na kole do Sušice objednat odvoz. Oddíl sám připravil vše pro závěrečný táborový oheň, z něhož si na památku vzali uhlíky, protože dle zpráv z Kadaně se skauti již neměli kam vrátit. Až v deset večer 3. srpna pro skauty přijel nákladňák, který je odvezl do Sušice. Až po delším hledání přenocovali skauti v tělocvičně zdejšího gymnázia. Ráno ve tři hodiny vstali a snědli poslední zásoby – každý dostal 5 kostek cukru a ve 4:15 odjeli ze Sušice. Všechno vybavení si skauti odvezli zpět, mimo volejbalové sítě, do které se zamotala kráva a odešla s ní. Ani krávu ani síť už skauti nenašli. A tím skončila činnost kadaňského junáka v tomto poválečném období na konci léta roku 1948.¹⁰⁷

Dívky se neúčastnili Zemské junácké brigády. Snažili se uspořádat vlastní skautský tábor. Pro dubnové odchody některých vedoucích a účast chlapeckých oddílů na Zemské brigádě na Šumavě, to nebylo jednoduché. Červenou se uskutečnili přípravné práce na tábor, které řídila Helena Fontanovová - Hela, tou dobou okresní náčelní. Tábor se měl konat v Horní Halži, když si jej jelo obhlédnout dívčí vedení, tak se zde muselo domlouvat s Němci, protože zde v pohraničním pásmu nikdo jiný nebydlel. Helena Fontanovové bylo teprve 16 let a tak táborovou vedoucí měla dělat paní z radnice, které bylo 38 let. Ta to týden před táborem odřekla, takže tábor se uskutečnil pouze pod vedením šestnáctileté Heleny Fontanovové. Táboru se zúčastnilo 10 skautek a 8 světlušek. Trval od 29. června do 14. července 1947. Dívky bydlely v chatě zapůjčené od Svazu české mládeže. Podnikaly výlety do těchto míst Měděnec, Steingrün¹⁰⁸, Rödling¹⁰⁹, Horní Halže, Dolní Halže, Vykmánov a další.¹¹⁰

¹⁰⁶ Vybrané zápisky z deníku Karla Vurma, nestr.

¹⁰⁷ Tamtéž, nestr.

¹⁰⁸ Neboli Kamenné osada obce Měděnec, dnes součást Měděnce.

¹⁰⁹ Český Mýtinka dnes již část obce Měděnec.

¹¹⁰ Kronika II. družiny Ještěrek, nestr.

Oficiálně končí skautské hnutí na Kadaňsku s posledními letními tábory. Skautům byla zabavena výbava z táborů, klubovnu jim zničili „svazáci“ a Obecní výbor KSČ zakázal činnost. Není potvrzeno, že by oddíly vstoupily do pionýrské organizace a zde pokračovaly dál ve své činnosti.

2.2 Skauti v okrese Chomutov po II. světové válce

V Chomutově a Jirkově vznikla nová skautská střediska během července 1945. O dění jinde na okrese Chomutov zatím žádné zprávy nebyly, ostatně bylo taky ještě příliš brzy. Na veřejnosti se poprvé představili skauti při Celonárodním manifestu na Červeném Hrádku ve dnech 8.-9. září 1945. Junáci měli zajišťovat stálé služby na nádraží v Chomutově a dělat průvodce přijíždějícím hostům a směřovat přijíždějící účastníky na Červený Hrádek. Další skauti se starali v parku na Červeném Hrádku, o ubytování účastníků v improvizovaném skautském táboře, který postavili ze zapůjčených stanových pláten a dek pro 100 lidí. Skautů se sjelo hodně z bližšího i vzdálenějšího okolí. V neděli 9. září 1945 měli skauti utvořit hlídky po celé trase jízdy československé vlády městem, ale z nedostatku času vládní kolonu přivítali až přímo na Červeném Hrádku.¹¹¹ Pokud tedy v tuto dobu již existovaly další skautské oddíly, nepochybně se této velké akce účastnily.

Neformální okrskové vedení, které poskytovalo spíše informace a rady pro zakládání oddílů, fungovalo od září 1945. Tou dobou fungovali samostatně a slušně kromě skautů v Chomutově i skauti v Jirkově, vedl je tu na tehdejší poměry dobře Vlastimil Kozlík. A zároveň se rozbíhal oddíl v Kyjicích pod vedením příslušníka SNB, bývalého četníka Rudolfa (Mírži)¹¹². Nejpozději na konci května 1946 bylo pro pořádek formálně ustanoveno oficiální Okrskové velitelství. Všichni činovníci z okresu se poprvé sešli v nové klubovně jirkovských skautů. Jako okrskového velitele si činovníci zvolili jirkovského vedoucího Kozlíka, zatím jen dočasně pro jeho osobní problémy. Byly potřeba ještě další funkce a to zástupce velitele a zástupkyni za dívky, bohužel jmenné obsazení není známo. Nakonec bylo rozhodnuto pověřit ještě jednoho člena starostí o organizační věci a tím se stal Vlastislav Růžek. Rovněž se zde dohodli na urychleném uspořádání kurzu pro rádce skautských družin, který se konal nejbližší neděli právě zde. Na starosti ho měl Jaroslav Dvořáček, pomáhal Vl. Kozlík a Vl. Růžek.¹¹³

Na jaře roku 1946 už bylo na okrese skautů celkem dost. V Chomutově měly 3 chlapecké, 1 další rodící se chlapecký oddíl a 2 dívčí a k tomu další nezařazené skauty a

¹¹¹ Tamtéž.

¹¹² Jméno je nečitelné.

¹¹³ Koncept Junák 1945 - 1948. Pozůstalost Vladislava Růžka. Uloženo v Oblastním muzeu Chomutov, nestránkováno. Neevidováno.

skautky. V Jirkově byly registrovány 2 chlapecké a 1 dívčí oddíl. Dále pak v okolních vesnicích byl 1 oddíl chlapců v Kyjicích, 1 chlapecký a 1 dívčí oddíl v Dřínově a v neposlední řadě oddíl v Kundraticích. Chuť byla i jinde jako například v Březně, ale všude se naráželo na tytéž neřešitelné starosti s chybějícími kvalifikovanými vedoucími.¹¹⁴

Okolo 12. srpna 1946 měli skauti chmelovou brigádu na statku v Běšicích u Ohře. Pracovalo zde na 40 junáků ze všech chomutovských oddílů. Zpočátku zápolili se vzájemným ostychem, protože se neznali navzájem, hlavně s junáky z Jirkova. To se podařilo po pár dnech překonat a vládla výborná nálada.¹¹⁵

Na začátku roku 1947 se změnila funkce v okrskovém vedení. Kozlíka vystřídal Jaroslav Dvořáček. Zástupcem okresního velitele se stal Růžek. Vedoucím chomutovského střediska se stal Lacina. Na okrsku stále působili skauti z Jirkova, z Kyjic, z Dřínova nově i dívčí oddíl a oddíly ze Spořic. Obecně stále přetrvával problém s vedoucími při velkém zájmu o členství v řadách Junáka. V létě roku 1947 měl být konán pouze jediný skautský tábor v okrese a putovní tábor oddílů skautů z Chomutova, kteří putovali v okolí Zásady. Během léta 1947 se vedoucím okrsku Chomutov stal Růžek, protože Dvořáček byl povolán na vojnu.¹¹⁶

Po válce byly založeny junácké oddíly i ve Spořicích, předpokládáme, že během léta roku 1945. Původně 1 chlapecký a 1 dívčí a pak přibyl ještě 1 chlapecký. Vydalo to na středisko, dokonce i klubovnu měli výbornou v bývalé třídě ve škole. V tom krátkém období rozmachu dokonce místní správní komise pojmenovala jednu ze sadových cest na stezku Antonína Benjamína Svojsíka.¹¹⁷

Podrobněji tuto akci popsala kronikářka z Kadaně. Na Junáckém dni ve Spořicích, který se konal 1. - 2. června 1946, se účastnily též oddíly z Kadaně. A nebyly samotné, sjelo se zde mnoho oddílů z nejbližšího okolí, ale i z Prahy. Všechny oddíly kadaňských skautů tedy světlušky, skautky, vlčata a skauti zde reprezentovaly, neboť se zde účastnily slavnostního otevření Svojsíkovy stezky.¹¹⁸

Je otázkou, jak dlouho skauting ve Spořicích existoval. Je zaznamenáno, že se skauting ve Spořicích nemohl udržet, neboť ztroskotal na tom, že nebyli k dispozici

¹¹⁴ Tamtéž, nestr.

¹¹⁵ Tamtéž, nestr.

¹¹⁶ Tamtéž, nestr.

¹¹⁷ Koncept Junák 1945 - 1948, nestr.

¹¹⁸ Kronika II. družiny Ještěrek, nestr.

vhodní vedoucí. Tato poznámka je spojena s vedením neblaze proslulého Josefa H., který byl v sedmdesátých letech odsouzen za mravní ohrožování mládeže, při jeho působení, jako vychovatele na železničním učilišti v Chomutově.¹¹⁹

2.2.1 Skautské středisko v Jirkově

Ve stejné době kdy vzniká skautské středisko v Chomutově někdy v průběhu července 1945, bylo založeno v Jirkově další středisko Junáka. Vedl jej jeden z původních obyvatel předválečného Jirkova Vlastimil Kozlík. Už od počátku udržoval kontakt s chomutovskými skauty tedy především s jejich vedením.¹²⁰

Skauti v Jirkově získali novou klubovnu nejpozději v květnu 1946. Nacházela se v domku pod lesem, vlevo od silnice vedoucí na Boleboř. Vedoucí střediska byl stále Kozlík. Chomutovští skauti ho popisovali jako snaživého a obětavého vedoucího, což bylo vidět nejen na nové klubovně, v níž se mimo jiné nacházel pořádný vojenský periskopický dalekohled. Okolo 12. srpna 1946 se jirkovští skauti společně s chomutovskými účastnili chmelové brigády v Běšicích u Ohře.¹²¹

Mezi další registrované vedoucí v Jirkově patřil Jaroslav Kment. Zastával funkci vedoucí I. Oddílu vlčat tedy vlčácké smečky. Jeho skautské vzdělání byl rádcovský kurz, pracoval ve firmě Borsich Jirkov. Bylo mu 18 let. Vycházíme z jeho osobního listu, kde jsou tyto informace zaznamenány s rokem 1949. Pravděpodobně J. Kment vedl děti již dříve, protože rádcovský kurz by si v roce 1949 udělat již nemohl.¹²²

Stejně jako chomutovští skauti fungovali i skauti v Jirkově kontinuálně bez přerušení v tomto poválečném období. Není pochyb, že byly aktivní alespoň do únorového převratu v roce 1948.

¹¹⁹ Koncept Junák 1945 - 1948, nestr.

¹²⁰ Tamtéž, nestr.

¹²¹ Tamtéž, nestr.

¹²² Osobní list činovníka. Majetek střediska Hraničář Jirkov, uloženo v klubovně.

2.2.2 Skautské středisko v Chomutově

V polovině července 1945 se setkali bývalé vlče Vlastislav Růžek s bývalým členem 39. oddílu L. Tmajzrem, který byl v kontaktu s dalšími bývalými členy chomutovského předválečného Junáka. Společně plánovali založení chlapeckého oddílu, ale tento úmysl nakonec realizovali zubní technik Klíma a zaměstnanec pošty Topinka. Klíma požádal na znovu obnovovaném ústředí Junáka o potvrzení pověření založit v Chomutově skautské oddíly. S tímto potvrzením zašel na místní správní komisi, aby požádal o přidělení místnosti jako klubovny. Bytový úřad přislíbil všestrannou pomoc a velmi rychle byl Junáku přidělen bývalý hostinec v Heydukově ulici. Dne 19. července 1945 se v předním sále tohoto bývalého hostince sešlo 15 chlapců a mladých mužů, z toho 7 bývalých předválečných skautů z různých oddílů a ti společně vytvořili rámcový¹²³ oddíl. Objevili se i skautky a Vlasta Černá započala organizovat oddíl nejmenších děvčat.¹²⁴

Začalo se hlásit mnoho zájemců, zvláště pak chlapců mezi 8 až 14 roky. Zprvu byly vytvořeny dva chlapecké oddíly, vedoucím 1. oddílu se stal Klíma a vedoucí 2. oddílu byl Jirka.¹²⁵ Do střediska se hlásilo i plno lidí kolem 18 až 25 i více let, tedy v optimálním věku pro vedoucí oddílů, ale nikdo z nich neměl potřebnou praxi. Tito nadšenci měli naprosto mylné představy o výchově skautů, vůbec netušili, že skauting znamená náročný výchovný systém, nebo že skautská činnost stojí spoustu času a nebyli schopni řídit se základním a hlavním pravidlem a to chlapce a dívky získat, upoutat, dát jim dlouhodobý cíl.¹²⁶

Obnovená chomutovská organizace skautů se potýkala s nedostatkem kvalifikovaných vedoucích a lidí ochotných se jimi stát. Ústředí Junáka si bylo vědomo obrovského náporu nadšené mládeže a neprodleně začalo pořádat Lesní školy, kde se po absolvování školy stávali z rádců kvalifikovaní vedoucí. Z Chomutova se hlásili na druhý běh kurzu pro junácké vedoucí Vlastislav Růžek, Milan Krejza (viz příloha č. 2) a Miloslav Rauš, nakonec jel jen V. Růžek. Kurz v Horních Černošicích měl všechny

¹²³ Improvizovaný oddíl, vytvořen z více věkových kategorií.

¹²⁴ BLUMOVÁ, Markéta. Historie skautingu v Chomutově, str. 37.

¹²⁵ Jirka je příjmení, křestní jméno se nepodařilo zjistit.

¹²⁶ BLUMOVÁ, Markéta. Historie skautingu v Chomutově, str. 37.

náležitosti Lesní školy a po jeho absolvování se z V. Růžka stává zástupce vedoucího 2. oddílu.¹²⁷

První veřejnou akcí, na které se chomutovští skauti podíleli, byl Celonárodní manifest na Červeném Hrádku ve dnech 8. a 9. září 1945. Junáci měli zajišťovat stálou službu na nádraží v Chomutově a doprovázet přijíždějící hosty na zdejší úřady, do hotelů apod. Rovněž měli směřovat přijíždějící účastníky na slavnost na Červeném hrádku. Další skauti byli v parku na Červeném Hrádku, kde zbudovali improvizovaný skautský tábor a chystali velký slavnostní táborový oheň. Ze zapůjčených stanových pláten a dek dále postavili tábor pro 100 lidí. Skautů se sjelo hodně z bližšího i vzdálenějšího okolí, předpokládáme, že nejvíce z okrsku Chomutov. V neděli 9. září měli skauti utvořit hlídky po celé trase jízdy československé vlády městem, trať mohla měřit asi 3 km, a již zde byli rozestaveni vojáci a policisté. Skauti zde měli být, zřejmě kvůli líbivým stejnokrojům. Na to však nebylo dostatečné množství skautů ani času, a tak vládní kolonu přivítali skauti až přímo na Červeném Hrádku.¹²⁸

Vycházky a výlety byly na počátku poválečné skautské činnosti problematické. Krajem kolovaly pověsti o Werwolfech. Skutečně se zde vyskytovaly ojedinělé skupinky, jednající na vlastní pěst, ale na konci května jejich akce ustaly.¹²⁹ Nikdo přesně nic nevěděl, ale pověsti o těchto záškodnících a řeči o ukrytých esesácích budily v obyvatelích pohraničí neklid. Nebezpečí však opravdu existovalo, neboť v prostoru kolem Třetího mlýna se usadila tlupa vojenských zběhů, kteří se živili kradeným dobyt看em atd. Nakonec se potvrdilo, že to byli lazaři a dezertéři z Rudé armády, ostatně někdy vystupovali v ruských stejnokrojích. Nakonec proti této tlupě zakročila sama Rudá armáda. V srpnu 1945 byl již na Chomutovsku klid, dokonce v hájence nad přehradou se usídlil i hrázný.¹³⁰

V září 1945 postihly středisko první vojenské odvody, jmenovitě byl odveden Rudolf Tmajr a Jiří Černý. Černý byl tehdy vedoucí střediska, svou funkci byl nucen předat Jirkovi. Práce se skautskou mládeží zanechávali dále někteří vedoucí, kteří zjišťovali, že na vedení oddílu nestačí, ale zůstávali nadále nápomocní. Objevili se zároveň noví nadějní vedoucí jako Kalivoda – Zubr, Jiří Butovič a obětaví pomocníci

¹²⁷ Tamtéž, str. 37.

¹²⁸ Tamtéž, str. 37 a 38.

¹²⁹ VACHATA, Zdeněk; VÍTEK, Vladimír. Chomutovsko v roce 1945. Chomutov: Vlastivědné muzeum Chomutov, 1970, str. 1 a 2.

¹³⁰ BLUMOVÁ, Markéta. Historie skautingu v Chomutově, str. 38.

jako Miloslav Vondrášek, a tak se ztráta vedoucích Tmajzra a Černého podařila aspoň částečně nahradit.¹³¹

Další velkou poválečnou národní manifestací byly oslavy vzniku Československé republiky v říjnu 1945. Čelné místo na Náměstí 1. máje patřilo skautům (viz příloha č. 3), stáli před barokním sloupem Nejsvětější trojice čelem k dolnímu konci náměstí. Na náměstí spolu se státní vlajkou vlály i vlajky spojenců. Při přehlídce šli chomutovští skauti těsně za armádou. Po každé takové přehlídce docházelo k přílivu nových nadšenců, se kterými si skauti nevěděli rady, neboť pro ně neměli místo v oddílech. Mezi další akce, kterých se účastnili chomutovští skauti, patřilo v říjnu 1945 setkání skautů západních Čech v Karlových Varech nebo 15. listopadu 1945 se konala při příležitosti odchodu Rudé armády z Chomutova na náměstí manifestace, večer pak velká oslava v sadové dvoraně využívané divadlem, na které chomutovští skauti také nechyběli.¹³²

Skauting nebyl opět nikým dotován, hlavním zdrojem příjmů byly členské příspěvky 2 koruny ročně. Za ně skauti dostávali známky do členské průkazky. Všechny funkce byly vykonávány zadarmo v oddílech stejně jako ve středisku či v okrese. Každoročně byla prováděna registrace členů v oddílech, která se zasílala do Prahy na ústředí Junáka. Vycházející časopis Junák si každý skaut pořizoval na vlastní náklady. Potřebné finanční prostředky si skauti opatřovali prací, například v srpnu 1945 pomáhali vykládat vagony, sbírali papír i lahve. Po měnové reformě¹³³ měli chomutovští skauti výdělek 27 000 korun, které ale uložili na vázaný účet ve prospěch státu.¹³⁴

V listopadu 1945 se objevily mezi chomutovskými skauty první neshody. Odešli ti starší, kteří se nebyli ochotni přizpůsobit, také se k nim přidali vedoucí, kteří na chlapce prostě nestačili. Mezi nimi byl Václav Rychtr, Jirka a Výtiska. Někteří se odstěhovali z Chomutova jako Klimt a Vladislav Raprich. Naštěstí se přihlásilo pár chlapců starších 25 let, jako například Miloslav Janda. Druhý oddíl převzal Zázvorka, starší ze dvou bratrů. Vedoucím 3. oddílu, který čítal 30 chlapců po 3 družinách, se stal

¹³¹ Tamtéž, str. 38.

¹³² Tamtéž, str. 39.

¹³³ Měnová reforma, za které docházelo pouze k výměně marek za koruny, proběhla 1. až 10. srpna 1945

¹³⁴ BLUMOVÁ, Markéta. Historie skautingu v Chomutově, str. 39.

V. Růžek. Rádci byli Alois Šála a Karel Seidl, pro třetí družinu nebyl vybrán vhodný rádce.¹³⁵

Dne 2. prosince 1945 se středisko přestěhovalo do nové klubovny v budově v ulici Na příkopech. O vánocích se zde konala besídka pro hosty a především rodiče. V roce 1946 se skauti účastnili různých veřejných akcí, jako například 1. května 1946 slavnosti legionářské obce, manifestace Svazu přátel SSSR, oslavy narozenin TGM atd. Jednou takovou akcí byla i vzpomínková slavnost k výročí vypálení Lidic. K uctění jejich památky byl vytvořen pomník věčného ohně v podobě symbolické pěsti držící kahan, který byl umístěn před radnicí v rohu náměstí u kaple Sv. Kateřiny. Byl zapálen jiskrou z lidického věčného ohně, jenž štafetou zajistili chomutovští skauti. První pochodeň byla zapálena Janem Masarykem v Lidicích, tím štafeta začala. Trasa z Lidic do Chomutova byla dlouhá 60 kilometrů, skauti buďto běželi nebo jeli na kolech. Zbytek junáků a skautek, kteří se neúčastnili štafety, utvořil s dalšími uniformovanými složkami špalír na cílovém hřišti. Poslední chlapec Rovenský, člen 1. oddílu ukončoval štafetu slavnostně za doprovodu hudby zapálením věčného ohně plamenem z Lidic.¹³⁶

Na jaře roku 1946 byl oficiálně založen Klub přátel Junáka. Byl určen především pro rodiče skautů a skautek, ale též pro všechny, kdo měli o Junáka a jeho podporu zájem. Akce pořádané chomutovskými skauty pro veřejnost se konaly jen omezeně, skautování bylo ve městě dostatečně populární a tak nebylo třeba náborových akcí. Mezi těchto pár veřejných akcí patřily letní ohně na Kamencovém jezeře, sportovní dny na hřištích a akademie ve velkém sále Městského divadla v Chomutově. Cílem těchto akcí bylo ukázat, jak Junáci žijí, a tak získat rodiče pro Klub přátel Junáka a další lidi pro spolupráci.¹³⁷

První velký výlet na Stolzenhan¹³⁸ a Tannich¹³⁹ podnikl na jaře roku 1946 3. oddíl spolu s údlickým filiálním oddílem, který stále řešil problém s vhodným vedoucím. První den šli cestou přes Jirkov nahoru do Boleboře a odtud kolem Černého mlýna¹⁴⁰ do Stolzenhanu, kde měli skauti v plánu nocovat. Tlačili s sebou vozík s výbavou k táboření, vedle toho si každý nesl své zavazadlo sám. Ve Stolzenhanu šel

¹³⁵ BLUMOVÁ, Markéta. Historie skautingu v Chomutově, str. 40.

¹³⁶ Tamtéž, str. 40 a 41.

¹³⁷ Tamtéž, str. 40.

¹³⁸ Stolzenhan, dnes obec Pyšná.

¹³⁹ Tannich, dnes vysílač Jedlová.

¹⁴⁰ Dnes již neexistuje.

vedoucí Růžek nahlásit na obecní úřad, že zde budou skautské oddíly tábořit. Bývalo to tehdy pravidlem, jednak proto, aby skauti nevylekali místní obyvatele, a také proto, aby je v noci nečekalo nemilé překvapení ze strany obyvatelstva chránícího si domov. Německé obyvatelstvo bylo převážně odsunuto, kraj byl téměř liduprázdný. Skauti se usadili na paloučku nad vesnicí, kde nikoho nerušili v odlehlém místě na kraji smrkového podrostu. Na noc byly pro jistotu sestaveny hlídky.¹⁴¹

Třetí chlapecký oddíl se během léta roku 1946 přerodil v 1. vodácký oddíl z Chomutova. Zároveň museli skauti změnit krojové ustrojení. Pěší kroj převlékli za vodácký, který byl i tehdy poměrně dostupný. Byla jím tmavomodrá košile a bílé kalhoty s vodáckou lodičkou. Díky dobrým stykům vedení vodního oddílu, měli členové oddílu vstup na Kamencové jezero zadarmo a mohli zde využívat dvou pramic (viz příloha č. 4). Skautům byla také zdarma poskytnuta velká kabina se třemi místnostmi, terasou a dvorkem (viz příloha č. 5). Jako jediný oddíl chodili také vodáci jednou týdně odpoledne cvičit do tělocvičny Na příkopech, kde se věnovali především pohybovým aktivitám.¹⁴²

Kromě letního skautského tábora se skauti účastnili chmelové brigády, začínající 12. srpna 1946 v Běšicích u Ohře. Účastnilo 40 chlapců ze všech skautských oddílů z okresu Chomutov pod vedením Vlastislava Růžka, Mirka Rauše a Jiřího Butoviče. Skauti měli své zázemí ve stodole velkého statku u řeky Ohře a odvedli zde kus práce. Dnes se však tato místa nacházejí pod hladinou Nechranické přehrady.¹⁴³

Roku 1947 došlo opět ke změnám ve vedení. Oddíl vlčat fungoval bez problémů vedený Nedvědem se stálým sídlem v Horní Vsi, většina vlčat totiž bydlela zde. Oddíl světlušek vedla Vlasta Černá, tehdy už Dvořáčková. Ke změnám došlo i v dívčím oddíle, důvodem byl věk dívek, kterým bylo v průměru 16 let. Obměnilo se tedy vrstevnické složení oddílu, který vedla Táňa Butovičová.¹⁴⁴

Skautů, kteří měli předválečný kroj, bylo tehdy nejen v Chomutově málo. Poválečné kroje zdaleka nedosahovaly a ani nemohly dosáhnout prvorepublikové kvality. Původně masivní slibové odznaky byly po válce jen plechové, stejně tak tomu bylo i s přezkami na opascích, košilovými knoflíčky a kvalitou látky. Klobouk byl

¹⁴¹ BLUMOVÁ, Markéta. Historie skautingu v Chomutově, str. 42.

¹⁴² Tamtéž, str. 42 a 43.

¹⁴³ Tamtéž, 43.

¹⁴⁴ Tamtéž, 43.

raritou. Bylo po válce, všeho byl nedostatek. Tehdejší vedoucí oddílů měli snahu skauty co nejdříve obléknout do skautského kroje, neboť někteří chlapci chodili v pozůstatcích oblečení po Hitlerjugend. Po válce ale nebylo co nabídnout, a tak se i toto oblečení tolerovalo. I díky improvizaci při tvorbě krojů bylo Chomutovské středisko široko daleko jediné jednotně oblečené a i to přispělo k jeho popularitě. Právě díky krojům byli chomutovští skauti vítanými hosty na každém průvodu. Základní krojovou výbavu dali skauti dohromady poměrně brzo i s opaskovými sponami. Podařilo se vymýt i německé rajtky. Také bylo dohodnuto, že skauti nebudou mít výstroj barvy khaki, ale olivově zelenou. Skautský kroj se mohl nosit teprve po složení nováčkovské zkoušky. Ostatní výstroj byla hodně nejednotná. Po německé armádě měli skauti polní lopatky, nějaký sanitní materiál, hlavně obvazové balíčky, stanové dílce-maskovací trojúhelníky, torny atd. Občas se dala sehnat výbava ze spojeneckých vojenských přebytků.¹⁴⁵

Skautovi Josefu Čučkovi, tehdejšímu kormidelníku vodního oddílu, se poštěstilo jet na Jamboree ve Francii v Moissonu. Místo v delegaci mu zařídila jeho sestra, která pracovala na ústředí Junáka. Ani skauting tedy nebyl imunní vůči protekčnímu jednání.¹⁴⁶ Česká výprava byla složena z 500 účastníků. Den před odjezdem prošel slavnostní průvod Prahou. Po šesté ranní skauti odjeli vlakem z Wilsonova nádraží.¹⁴⁷ Delegace z francouzského Jamboree se navrátila 30. srpna se spoustou zkušeností a zážitků.¹⁴⁸

¹⁴⁵ BLUMOVÁ, Markéta. Historie skautingu v Chomutově, str. 45.

¹⁴⁶ Tamtéž, str. 42.

¹⁴⁷ Junák, ústředí skautské výchovy. Jamboree 1947. Junák, týdeník junácké mládeže, září 1947, roč. 30, č. 2, s. 26.

¹⁴⁸ Junák, ústředí skautské výchovy. Jamboree 1947. Junák, týdeník junácké mládeže, září 1947, roč. 30, č. 3, s. 42.

3 Skautské hnutí v letech 1968 až 1970 v okrese Chomutov

V roce 1960 přestala být Kadaň okresním městem a spojila se s okresem Chomutov. Pod chomutovský okres byl dále včleněn bývalý okres Vejprty a s ním přiléhající obce.¹⁴⁹

Začátkem dubna roku 1968 lze doložit první zprávy o obnově skautské činnosti, zakládají se totiž oddíly v celém okrese Chomutov.¹⁵⁰ Další dění se dalo do pohybu na vyzvu bývalého okresního velitele v Chomutově, která byla publikována v rozhlase a tisku, se přihlásilo celkem 57 bývalých junáků a skautek včetně bývalého okresu Kadaň, o který se v této době chomutovský okres zvětšil. K činnosti se rovněž přihlásilo 18 bývalých členů tramských osad. Ke dni 11. 4. se přihlásilo celkem 70 poválečných skautů. Na prvé schůzce 6. 4. 1968 se skauti dohodli o ustanovení 5 středisek: Chomutov, Kadaň, Jirkov, Klášterec n. O., a Vejprty. Dále zvolili účastníci velení okresu, v jehož čele stanul Josef Hrabík – Bráška a mezi další členy patřila sestra Šultisová Libuše, bratři Faltus Jiří, Saidl Josef, Kozlík Vlastislav, Procházka Ivo, Dařicha Jindřich, Böhm Zdeněk, Vaněk Emanuel. Kromě dalšího postupu při zakládání středisek se skauti na této schůzi domluvili, že během letních prázdnin si na krátkých, nejvýše desetidenních táborech vyškolí další vedoucí oddílů a rádce. Pro usnadnění práce ve střediscích vycházeli a rozmnožovali skauti teoretické pomůcky ze starší literatury, vydaných bývalou edicí Junáka.¹⁵¹ Nejen zástupci okresního rady se scházeli, ale i okresní velitel se účastnil červnové dvoudenní porady v Praze Kbelích.¹⁵²

Některá střediska jako v Chomutově, Kadani a Vejprtech fungovala již od dubna 1968, další zakládali skauti v průběhu května a to v Jirkově, Klášterci a dokonce v Dřínově. Ve dnech 8. a 11. května se konalo školení rádců družin a oddílů za účasti 60 až 70 bratří a sester. Jako tábořiště vybrali instruktoři kurzu Celnou u hradu Hasištejn. I z Kadaně se hlásil velký počet zájemců, ale kapacita kurzu byla již plně obsazena, tak měl být kurz pro kadaňské a další zájemce opakován v druhé polovině května.¹⁵³

¹⁴⁹ BINTEROVÁ, Zdeňka a kol. Obce chomutovského okresu: historii k dnešku, str. 95.

¹⁵⁰ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 1 (březen 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁵¹ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 3 (duben 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁵² Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 5 (květen 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁵³ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 4 (duben 1968). Ústí nad Labem, 1968.

V červnu došlo k velké události a to k obnovení vodácké tradice. Na Kamencovém jezeře u Chomutova byl založen vodní oddíl.¹⁵⁴ Bohužel podrobnější informace o činnosti tohoto oddílu se nedochovaly.

Původní nařízení o táborech trvajících maximálně deset dnů dodrželo pouze středisko Klášterec se svým táborem v Pekle. Důvodem mohlo být, že se zde konal nejdříve chlapecký tábor a po něm dívčí. Tábory ostatních středisek byly čtrnáctidenní. Chomutovští skauti tábořili v Malíkovcích. Kadaňští skauti se vystřídali s kláštereckými na tábořišti v Pekle nedaleko Stráže nad Ohří.¹⁵⁵ Chomutovští skauti, pak činnost na táboře prezentovali výstavkou ve výloze v Hálkově ulici. Kromě makety tábora v Malíkovcích bylo možné si prohlédnout i táborovou kroniku a fotografie. Tato kronika a fotografie se bohužel nedochovaly.¹⁵⁶

Situace v Junáku se vyvíjela slibně. Koncem června na poradě ředitelů základních škol chomutovského okresu představil Hrabík zásady a program junácké organizace nejen na Chomutovsku, ale v celostátním měřítku. Na základě toho požádal přítomné o podporu junáckého hnutí všude tam, kde budou schopni pomoci. Ve stejné době dívčí kmen Junáka v okresu Chomutov začal fungovat samostatně. První chůze jeho vedoucích představitelk se konala v sobotu 29. 6. 1968 v Chomutově. Proběhlo zde seznámení jednotlivých činovnic, které informovaly ostatní o činnosti svých oddílů.¹⁵⁷ Oproti předchozím skautským etapám byla tato doba charakteristická kladením důrazu na rozdělení zvláště chlapců a dívek.

V září na začátku skautského roku 1968, uváděli skauti činnost 14 oddílů přibližně se 150 registrovanými členy.¹⁵⁸ Kromě rozsáhlosti okresu a dalších obtíží ve vedení skautského okresu, řešili skauti nastalou situaci. Činovníci a představitelé okresu se sešli 10. 9. 1968, za účelem zodpovězení dotazů zaměřených na srpnové události, s důrazem na otázku budoucího fungování Junáka. Skautští představitelé chtěli věřit v budoucnost skautského hnutí a tak se nechali uchváchat a podřizovali se různým orgánům, jen aby jejich oddíly mohly fungovat dál. Důkazem toho bylo, že v září

¹⁵⁴ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 5 (květen 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁵⁵ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 8 (červenec 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁵⁶ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 14 (listopad 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁵⁷ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 9 (srpen 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁵⁸ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 11 (září 1968). Ústí nad Labem, 1968.

podepsali dohodu k normalizaci mezi zástupci Junáka a čelnými představiteli Pionýra.¹⁵⁹

Novou okresní radu v Chomutově zvolili tajným hlasováním činovníci z celého okresu v pátek 30. září 1968. Složení rady se výrazně obměnilo. Do funkce okresního velitele nastoupil Miroslav Jakeš, jeho zástupcem se stal Rudolf Šťásek. Mezi další nově zvolené představitele okresní rady patřili: výchovný zpravodaj Jiří Kotek, organizační zpravodaj Josef Šinták, hospodářský zpravodaj Václav Salač, tisková zpravodajka Libuše Šultisová, zdravotnice Božena Jakešová, okresní velitelka za dívčí kmen Jindřiška Kukučová a její zástupkyně Hana Radoňová. Dosavadní okresní velitelka sestra Marie Šebková z Dřínova byla za zásluhy o skautské hnutí jednohlasně zvolena čestnou okrskovou velitelkou.¹⁶⁰

Jarní kurzy školení rádců a vedoucích oddílů koncem léta roku 1968 skončily, ale skautské vzdělávání pokračovalo dalšími kurzy. Jedním z nich byl kurz Československého červeného kříže v Chomutově, který skauty proškolil v první pomoci.¹⁶¹

Skauti po celé republice slavili v říjnu 1968 výročí vzniku Československé republiky. Po celých Krušných horách a daleko v kraji vzplály slavnostní vatry, z okresu Chomutov se této akce účastnila všechna střediska. Junáci z Chomutova, Kadaně, Klášterce a Jirkova nezapomněli ani na zasazení „Lip svobody“. ¹⁶² Nejspíš svou lípu zasadili i vejprtští skauti, pouze se na ně zapomnělo při psaní článku, ale to se dá pouze předpokládat.

Skauti v okrese pěstovali dobré vztahy mezi sebou i s místními orgány a neměli problém při spolupráci s nimi. V Dřínově však byla situace jiná, ještě v prosinci 1968 jim nebyly uvolněny prostory pro skautskou činnost. Vedoucí, rádcové a děti odpracovali mnoho hodin v lese na kácení stromů a stahování k cestám. Sběrem železa přesáhli 2000 kg a papíru odevzdali plný traktor, ani takové pracovní výsledky nestačily. Neochota orgánů vyjít skautům vstříc, měla neblahé následky na členskou základnu v dřínovském středisku. Nadšení ze skautingu opadlo hlavně u chlapců, touto dobou se již přestali scházet. Zůstalo jen několik vlčat. Skautky se scházely, kde se

¹⁵⁹ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 10 (září 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁶⁰ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 12 (říjen 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁶¹ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 12 (říjen 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁶² Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 14 (listopad 1968). Ústí nad Labem, 1968.

dalo, pokaždé jinde jako například v čekárně u lékaře, v knihovně nebo také v bytě čestné okresní velitelky S. Šebkové.¹⁶³ Další zmínky o nových oddílech z okolních vesnic, jsou z března 1969, kdy hlásí vznik Junácké středisko Psohlavců ze Spořic, pod vedením již známého vedoucího Hrabíka – Brášky.¹⁶⁴ V Perštejně skauting kvetl. Středisko zde vzniklo jako jedno z prvních v okrese. Skauti si postavili novou klubovnu ve srubu o třech místnostech. Ty byly vybaveny ve skautském duchu a nechyběl zde dokonce krb. Při slavnostním otevření 9. listopadu 1969 nové klubovny složili noví vedoucí do rukou ses. Šťástkové a br. Zubra činovnícký slib. Staří i noví činovníci se v nových prostorách starali o 18 družin.¹⁶⁵

V průběhu května se uskutečnilo okresní kolo Svojsíkova závodu, z kterého postoupily do krajského kola opět hlídky tvořené skautkami a skauty z Klášterce nad Ohří. Krajské kolo pořádali skauti zase v Úštěku. Skauti z Klášterce zde obsadili 3. místo, dívky skončily na 5. místě.¹⁶⁶

Okresní vedení dále vzdělávalo nové rádce prostřednictvím rádcovských kurzů. Dívčí oddíly středisek Chomutov, Klášterec n. O. a Kadaně začaly svůj kurz 8. 11. 1969, ve kterém pak pokračovaly v průběhu ledna. Na konci listopadu roku 1969 se rozhodl zlepšit práci ve družinách také chlapecký kmen střediska Klášterec n. O. a začal s rádcovský kurz vyhlášením soutěže o nejlepšího rádce a nejlepší družinu.¹⁶⁷

Světlušky a skautky chomutovského okresu oslavily Den sesterství společně, a to 21. 2. 1970, v závodním klubu Jana Švermy v Chomutově. Na oslavu přijela sestra náčelní Vlasta Macková, která 1. a 2. dívčímu oddílu z Chomutova slavnostně předala oddílové vlajky. Doprovodným programem byly výstupy a písně.¹⁶⁸

Na začátku května roku 1969 proběhlo okresní kolo Závodu světlušek a vlčat (viz. příloha č. 10 a 11), kterého se zúčastnilo 7 šestek vlčat a 3 šestky světlušek z celého okresu. V obou kategoriích zvítězili klášterečtí a ty poustoupili do krajského kola, kde obsadili pátá místa, zase v obou kategoriích na stejné úrovni.¹⁶⁹

¹⁶³ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 15 (prosinec 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁶⁴ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 3 (březen 1969). Ústí nad Labem, 1969.

¹⁶⁵ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 11 (listopad 1969). Ústí nad Labem, 1969.

¹⁶⁶ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 9 (září 1969). Ústí nad Labem, 1969.

¹⁶⁷ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 11 (listopad 1969). Ústí nad Labem, 1969.

¹⁶⁸ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 2 (leden 1970). Ústí nad Labem, 1970.

¹⁶⁹ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 5 (červen-červenec 1970). Ústí nad Labem, 1970.

V létě roku 1969 se uskutečnilo mnoho táborů. Chomutovští skauti z 1. a 5. oddílu tábořili u rybníka na Pírku u města Teplá. Chomutovské dívčí oddíly spolu s Jirkovským dívčím oddílem vystřídalaly chlapce na stejném místě. Chomutovský 3. oddíl mladých železničářů pořádal čtrnáctidenní tábor v červenci na Šumavě na Tachovsku. Jirkovští junáci a vlčata postavili a obývali tábor v době od 28.6. do 12.7. u Skryjí na Berounce. Letní tábor junáků, skautek, vlčat a světlušek ze střediska Klášterec měl své místo u Kozojed na Berounce. Junáci z Vejprt prožili svůj tábor v polesí u Kovářské.¹⁷⁰

Další aktivitu můžeme podrobněji sledovat v kapitolách věnovaným jednotlivým střediskům.

¹⁷⁰ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 6 (červenec 1969). Ústí nad Labem, 1969.

3.1 Středisko v Kadani

Během dubna 1968 se v Kadani do čela znovuobnoveného hnutí postavil Zdeněk Böhm jakožto vedoucí Kadaňského střediska.¹⁷¹ V poválečné éře skautingu zastával funkci vedoucího oddílu vlčat. Již v té době se hlásilo mnoho skautů a skautek, kteří si chtěli udělat rádcovský kurz. Pro nemožnost navýšení kapacity, se nemohli přidat na již probíhající plně obsazený kurz chomutovských rádců. Speciálně pro kadaňské zájemce měl být uskutečněn rádcovský kurz v květnu.¹⁷²

Činovníci v Kadani navštívili koncem dubna Střední všeobecně vzdělávací školu, Zemědělskou školu a Stavební průmyslovku v Kadani. Po jejich návštěvě projevíli studenti velký zájem o práci v Junáku. Přihlásilo se 25 chlapců a 18 dívek, kteří měli zaujmout místa příštích rádců a rádkyň kadaňských skautských oddílů.¹⁷³ Tak jako jinde v okrese kadaňští nabírali své budoucí rádce ze středních škol a i když ti neměli šanci být vlčaty a skauty, nebo světluškami a skautkami, a prožít si tak skautský „život“, ale mohly stanout v čele družiny a kvalitně ji vést, díky rádcovským kurzům.

K červnu 1968 zatím pracoval v Kadani pouze jeden chlapecký oddíl.¹⁷⁴ Právě tento 1. chlapecký oddíl v létě tábořil 14 dnů ve Stráži nad Ohří (viz příloha č. 6 a 7). V podsadových stanech tu strávilo svůj první skautský tábor 20 skautů pod vedením Zdeňka Böhma.¹⁷⁵

Po prázdninách již nabízeli kadaňští skautskou činnost ve čtyřech oddílech a to v 1. oddílu chlapců, v 1. oddílu skautek, v oddíle vlčat a v oddíle světlušek. Svou činnost zahájili společným setkáním 20. září 1968 v 15 hodin ve střediskové klubovně v Jungmanově ulici č. 728.¹⁷⁶ Můžeme se domnívat, že všem dětem, které se do junáka před prázdninami přihlásily, byl předán leták, který na tento sraz zve.

Na oslavu výročí založení Československé republiky na podzim roku 1968 vzplály slavnostní vatry po celých Krušných horách a daleko v kraji hořeli ohně, které popisují skauti jako ohně lásky a nadšení synů a dcer naší krásné vlasti. Dlouho do noci setrvali i skauti a skautky z Kadaně u svého slavnostního ohně na Zlatém návrší. Sešlo

¹⁷¹ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 3 (duben 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁷² Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 4 (duben 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁷³ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 6 (červen 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁷⁴ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 6 (červen 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁷⁵ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 8 (červenec 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁷⁶ Pozvání na poprázdninovou činnost.

se jich tam přes 40, aby společně vzpomínali vzniku Československé republiky i junáckého hnutí. Kromě zapalování ohňů na nejbližším kopci či hoře sázeli skauti „Lípy svobody“. Také kadaňští zasadili svou lípu v kadaňském sadu.¹⁷⁷

Vzdělávání v tomto úseku skautské historie bylo rozděleno zvláště na chlapce a dívky. Chlapci měli svůj rádcovský kurz v polovině roku 1968. Rádcovský kurz dívčích oddílů ze středisek Chomutov, Klášterec n. O. a Kadaň se poprvé konal 8. 11. 1969. První lekce kurzu proběhla na internátě Železničního učiliště v Chomutově, kde se sešlo 40 skautek a 8 činovnic. Kurz zaštitovala výchovná zpravodajka a místopředsedkyně Okresní rady Junáka Jindra Kukučová. Ona také měla první přednášku o historii junáctví, o psychologii a vedení družin. Mimo jiné skautky zpracovaly hrou 2 psychologické testy a zahrály si kimovu hru. Odpoledne bylo zakončeno promítáním 4 dílného filmu 3. chlapeckého oddílu, který natočili ve svém táboře ve Skryjích předchozí léto. Kurz byl rozvržen na 11 odpoledních setkání a jednu dvoudenní pobytovou akci na chatě v zimních měsících.¹⁷⁸

Koncem léta středisko Kadaň uzavřelo dohodu s Městským národním výborem v Kadani. Junáci a skautky se uvolili v rámci akce Jeden milión hodin republice pečovat o zanedbaný lesní park Svatý kopeček. Každý člen zde měl odpracovat 20 hodin při obnově tohoto parku.¹⁷⁹ K tomuto rozhodnutí dospěla středisková rada dne 26. 9. 1969 a tímto krokem se zapojila do již zmiňované celorepublikové akce Junáka. Úsek parku středisku přidělilo město, kromě dětí zde pracovali i dospělí členové střediska. Náplní práce mělo být mycení křovisek, sestřih živých plotů, úprava pěšinek a vyhrabávání listí. Dopisem ze dne 17. října 1969 datovanému záměrně k 25. výročí osvobození ČSSR sovětskou armádou, adresovanému MNV a MV NF v Kadani, bylo oficiálně potvrzeno vedoucím střediska odpracování 2 000 hodin, při obnově výše uvedeného lesního parku a to do 15. dubna 1970. Z množství hodin můžeme usuzovat, že středisko Kadaň mělo na podzim roku 1969 něco kolem sto členů. V listopadu 1969 odpracovali junáci spolu se světluškami prvních 90 hodin. Další práce se odvíjely od počasí, protože přišla zima a napadl sníh. I tak zde skauti pracovali, i když pracovní podmínky nebyly dobré, dokladem je práce dvou družin skautek z 1. oddílu. V neděli 1. února 1970 pracovaly na úpravě parku a při krátké přestávce zjistily, že pracovní náčiní, jímž byly

¹⁷⁷ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 14 (listopad 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁷⁸ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 9 (září 1969). Ústí nad Labem, 1969.

¹⁷⁹ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 10 (říjen 1969). Ústí nad Labem, 1969.

lopatky, se dá výborně využít i k zábavě. A tak skautky závodily ve sjezdu na lopatkách a po skončení závodu, který vyhrála družina Leknínů, se opět vrátily k práci na úpravě parku.¹⁸⁰

Další zprávy jsou datovány k začátku roku 1970, kdy se vyčlenilo ze smečky vlčat šest jejích členů a z těch vznikl úplně nový oddíl vodních skautů, který vedl Veselý – Akéla. Zpočátku se ostatní skautské oddíly k tomuto rozhodnutí stavěly s nevolí, ale po zdařilém zformování oddílu, již nic nenamítaly a řešily jiné problémy, například chybějící krojové doplňky. Pravděpodobně nebylo dostatek vedoucích, kteří by jezdili do Prahy nakupovat. Vedoucímu Veselému pomáhali ve výchově vodních vlčat ještě bratři Jindrové.¹⁸¹ Nejpozději na jaře roku 1970 se do oddílu včlenili skauti, jakožto zástupci starší věkové kategorie. Klubovnu s vodáckou výbavou měli vodáčtí skauti na Ohři v Kadani pod prvním jezem.¹⁸²

¹⁸⁰ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 2 (leden 1970). Ústí nad Labem, 1970.

¹⁸¹ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 2 (leden 1970). Ústí nad Labem, 1970.

¹⁸² Rozhovor s Františkem Doktorem, Kadaň, březen 2014.

3.2 Středisko v Jirkově

V průběhu dubna roku 1968 se k životu probudilo středisko v Jirkově vedené opět již známou skautskou osobností Vlastislavem Kozlíkem.¹⁸³ Je jisté, že středisko muselo mít tou dobou alespoň dva oddíly. Bylo-li jich více, a jaké věkové kategorie bohužel není zaznamenáno.

Jirkovští nezháleli a začátkem nového skautského roku udělali nábor do řad Junáka. Po náboru se do skautských oddílů přihlásilo 40 chlapů a 8 děvčat. Jirkovští se zaměřili na výchovu mladších chlapců - vlčat. Jirkovské středisko se tou dobou skládalo z 1 skautského oddílu a 3 smeček vlčat. Se založením dívčího oddílu se vyčkávalo do získání vhodné vedoucí.¹⁸⁴

Stejně jako ostatní střediska i jirkovské slavilo výročí vzniku republiky v roce 1968 zapálením slavnostní vatry. Také i v Jirkově skauti vysadili „lípu svobody“.¹⁸⁵

Jirkovští skauti tábořili v létě roku 1969 u Skryjí na Berounce. V době od 28. 6. do 12. 7. zde tábořilo na 53 jirkovských junáků a vlčat.¹⁸⁶

Na začátku roku 1970 bratr Vráťa poprvé přispívá za jirkovské skauty do zpravodaje článkem, ve kterém připomíná, že je již čas se připravovat na tábory. Jak popisuje, loňské tábory se vydařily, ale letošní musí být lepší. V této době se středisko zaměřilo převážně na stavbu vlastní chaty s malými klubovny (viz příloha č. 8) a jednou větší místností pro společná shromáždění. Jirkovští skauti již měli místo a část materiálů na stavbu, což přisuzovali dobré spolupráci s MNV.¹⁸⁷

¹⁸³ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 4 (duben 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁸⁴ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 13 (říjen 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁸⁵ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 14 (listopad 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁸⁶ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 6 (červenec 1969). Ústí nad Labem, 1969.

¹⁸⁷ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 2 (leden 1970). Ústí nad Labem, 1970.

3.3 Středisko v Klášterci nad Ohří

V polovině dubna roku 1968 hlásili skauti z Klášterce nad Ohří, že založili skautské středisko,¹⁸⁸ do jehož čela se postavil Ivo Procházka.¹⁸⁹ V Klášterci evidentně neměli problém s nedostatkem dětí a vedoucích, a tak hned v létě roku 1968 tábořili na osvědčeném místě v Pekle u Stráže nad Ohří. Na tábořišti se vystřídaly chlapecké a dívčí oddíly. Chlapecký tábor vedl Rudolf Šťásek - Zubr, dívčímu táboru velela Radeňová.¹⁹⁰

Chlapecký tábor se konal od 4. do 11. srpna 1968. Funkci hospodáře a zdravotníka plnil Jaroslav Černý. Tábořilo zde 11 chlapců, ke kterým se později přidali 2 dívky (dcera vedoucího Černého a dcera nebo sestra vedoucího tábora Šťástka). V době nepřítomnosti, když Šťásek skládal řidičské zkoušky, zastupoval jej ve funkci vedoucího tábora Jaroslav Schejbal.¹⁹¹

Chlapci se na program rozdělovali do družiny Mustangů a družiny Lišáků. Z počátku tábora patřilo mezi táborové činnosti dovybavení či úprava tábora, jako například: vytvoření táborového kruhu, vztyčení stožáru na vlajku, dokončení latrýny, oplocení brány, zbudování slunečních hodin, nařezání dřeva. Další neodmyslitelnou součástí táborového programu bylo poznávání okolí, spojené s orientací mapy, určováním světových stran, signalizace píšťalkou, stopování, sběr lesních plodin a přírodnin třeba i brouků, střelba ze vzduchovky, střelba z luku, nácvik písní, odlévání stop, atletické závody atd. Každý účastník si psal vlastní táborový deník, ten byl povětšinou večer kontrolován a bodován. Dále se do bodování jednotlivců zahrnoval úklid stanů, kázeň, táborová zdatnost, slušnost, přesnost, čistota a hygiena a nechybělo již zmiňované vedení deníku. Za dobrý úklid dostávali obyvatelé nejčistějšího stanu vlajku čistoty. Denní hlídka střežila tábor oblečena v kroji. Noční hlídka byla střídána po hodině. Stalo se, že si skauti navzájem špatně předali hlídku a tábor zůstal po celý zbytek noci nestřežen, za což je stihl trest odejmutí značné částky bodů. Skauti na táboře netrpěli hladem ani nedostatkem pestré stravy. Během tábora si vařili jídla jako

¹⁸⁸ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 4 (duben 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁸⁹ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 6 (červen 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁹⁰ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 8 (červenec 1968). Ústí nad Labem, 1968

¹⁹¹ Táborové rozkazy Peklo 1968. Majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří, uloženo v klubovně.

telecí s hráškem, hovězí polévka, hovězí na divoko s rýží, guláš, seetonův hrnec a brambory, těstoviny se salámem, lečo, sekaná, míchaná vejce s uzeným apod.¹⁹²

Slib skládali skauti a vlčata u slavnostního slibového ohně poslední táborový večer. Bratrům, kteří slibovali, bylo dovoleno zůstat u ohně až do jeho vyhasnutí. Mimo doprovodného programu v podobě zpívání písní, zde byl vyhlášen vítěz táborového bodování. Následující den se měli skauti vrátet domů, ale další podrobnosti nejsou známi.¹⁹³

S dětmi pracovali i noví činovníci, nejen ti co pomatovali poválečný skauting. Svůj slib a věrnost republice složili u táborového oheň 8. 10. 1968.¹⁹⁴

I klášterečtí skauti oslavovali výročí založení Československé republiky, tak jako všude v okrese Chomutov. Svůj oheň „svobody“ střežili na Měděnci.¹⁹⁵ Nemohli zůstat pozadu a též zasadili svou lípu, kterou vyrvali v únoru roku 1969 neznámí vandalové.¹⁹⁶ Nejspíš tento krutý zásah nepřežila.

Vánoční nadílka v Klášterci nad O. byla bohatá, neboť junáci a skautky si nadělili klubovnu. Otevřeli ji 23. 12. 1968 a nováčkové si v ní složili skautský slib. Bohužel, kde skauti od té doby sídlili, již není zaznamenáno.¹⁹⁷

Zimy pod Krušnými horami si užívaly skoro všechny oddíly v zasněžené přírodě. Chlapecký 2. oddíl z Klášterce uspořádal několik výprav. Na třetí celodenní výpravě do hor si skauti ověřovali znalost značek a stop, určovali dřeviny, sbírali březovou kůru a pod. Na sněhu si uvařili pravý zálesácký oběd. Další neděli se k nim připojili skauti (chlapeci) z Pernštejna. Společně podnikli celodenní výpravu nazvanou „Dobývání pólu“ do míst předchozího letního tábora v Pekle nad Stráží. Cestu zpestřili vedoucí programem plným překvapení. Jako novou sportovní disciplínu zavedli sáňkování na polních lopatkách a poklicích od kotlíků, tyto závody vyhráli junáci z Pernštejna. V programu skauti ještě měli velkou bitvu o hrad Himlštejn. Hezký závod připravili vedoucí i pro Klášterecké světlušky, na kterém šly světlušky podle skautských

¹⁹² Táborové rozkazy Peklo 1968. Majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří, uloženo v klubovně.

¹⁹³ Táborové rozkazy Peklo 1968. Majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří, uloženo v klubovně.

¹⁹⁴ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 13 (říjen 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁹⁵ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 14 (listopad 1968). Ústí nad Labem, 1968.

¹⁹⁶ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 2 (únor 1969). Ústí nad Labem, 1969.

¹⁹⁷ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 15 (prosinec 1968). Ústí nad Labem, 1968.

značek, musely přišít knoflík, vyplnit telegram apod. Skauti za odměnu pohostili světlušky čajem a společně opekli uzeniny a jablka.¹⁹⁸

Dobré vztahy skautů s Městským národním výborem v Klášterci n. O. můžeme odvodit z finanční podpory a poskytnutí prostor kluboven. V dubnu roku 1969 vyhověla rada MNV žádosti střediska Klášterec o finanční podporu a přidělila Junáku 70 000 Kč na nákup základních provozních prostředků pro letní tábor a pro další činnost. Ve stejné době MNV skautům za již přidělené klubovny, přestal účtovat poplatek za pronájem a osvětlení jako náhradu za původní majetek.¹⁹⁹

Klášterecké středisko pořádalo 26. 4. 1969 v 15:00 hodin v kulturním domě v Klášterci n. O. akci Junácké odpoledne. Tato akce měla sloužit k propagaci skautingu, za účasti ostatních středisek z okresu s jejich výstupy a písněmi. Kromě skautského programu byl promítán film z letního tábora kláštereckých v Pekle. Čistý výtěžek byl věnován na fond dětské vesničky SOS. K tomu chlapecký oddíl z Klášterce a chlapecký oddíl z Pernštejna v Klášterci se připravovali na disciplíny Svojsíkova závodu, aby dosáhli v rámci okresní soutěže, co nejlepšího umístění.²⁰⁰ Což se alespoň kláštereckým skautům vyplatilo, protože postoupili spolu se skautkami z Klášterce do krajského kola. V září 1969 se konalo krajské kolo Svojsíkova závodu v Úštěku. Klášterečtí skauti se umístili na třetím místě a skautky z 1. Oddílu na pátém místě.²⁰¹

V neděli 1. 6. 1968 pořádali klášterečtí skauti dětský den, na němž zajistili 5 druhů soutěží. Kromě toho tam světlušky opakovaly svoje výborné vystoupení dubnové akce Junáckého odpoledne. Tento dětský den vynesl 480 Kč čistého výtěžku, který středisko odeslalo na konto dětské vesničky SOS.²⁰²

V létě od 12. do 27. 7. 1969 skauti pořádali tábory v Kozojedech. Tábory probíhaly ve stejnou dobu, ale vzájemně byly odděleny od sebe přibližně 250 metrů. Účastníci obou táborů využívali společně kuchyně, jídelny, zásobovacího stanu, sportovního hřiště a táborového kruhu. Chlapeckému táboru s osazenstvem 24 skautů a 10 včlat velel nejspíš Šťásek – Zubr. Dívčího tábora se účastnilo 26 světlušek a 13

¹⁹⁸ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 3 (březen 1969). Ústí nad Labem, 1969.

¹⁹⁹ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 4 (duben 1969). Ústí nad Labem, 1969.

²⁰⁰ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 4 (duben 1969). Ústí nad Labem, 1969.

²⁰¹ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 9 (září 1969). Ústí nad Labem, 1969.

²⁰² Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 6 (červen 1969). Ústí nad Labem, 1969.

skautek, vedoucí se nepodařilo dohledat.²⁰³ Zaměstnanecký výbor revolučního odborového hnutí z elektrárny Prunéřov, poskytl dětem svých zaměstnanců, které jedou na tento tábor, podporu 300 Kčs na jedno dítě.²⁰⁴

V říjnu 1969 provedla vlčata a světlušky sběr kovového šrotu v Klášterci n. O. Sebrali celkem 16 000 kg železa. Peníze za tento sběr si rozdělili skauti do všech oddílů. Touto akcí splatili část práce celorepublikové akce Jeden milión hodin republiky.²⁰⁵

Skauti využili sněhové nadílky a loňských zkušeností nadšení z jízdy po sněhu, a tak obohatili svůj program o zimní závody. Během ledna 1970 pořádalo středisko Junáka v Klášterci nad Ohří přebor v jízdě na saních a bobech.²⁰⁶

Skautské oddíly v prosinci před Vánoci roku 1969 navázaly na tradice z dřívější éry skautingu. Oživení tradice spočívalo v ozdobení vánočních stromků v přírodě. Vlčata společně se světluškami se sešli v 16 hodin u klubovny a společně vyrazili směrem k Útočišti. Cestou narazili na skautské značky, které je vedly polem až do rokliny mezi lesy. Tam již uviděli táborový oheň obklopený postavami členů družiny br. Divocha, která vyrazila napřed a značila nejmenším cestu. Po pozdravech přišlo zpívání starých i nových českých koled u svíčkami osvětleného vánočního stromu. Nazdobený byl ozdobami, které děti z oddílů na schůzkách vyrobili. Vedoucí střediska Šťastek - Zubr předal oddílům vánoční dary od střediska. Potom skauti vyměnili ozdoby za zobání pro ptáky a vydali se směrem k domovům.²⁰⁷

Kláštorec hostil 2. a 3. května okresní kolo závodu světlušek a vlčat. J. Hrabák z Teplic za krajskou radu Junáka, dohlížel na průběh závodu spolu s hlavními rozhodčími R. Šťáskem a J. Kukučovou. Při této příležitosti došlo k předání diplomů „Za věrnost skautingu“ vybraným členům středisek Chomutova a Klášterce, například: Karlu Černému (viz příloha č. 9). Závodu se zúčastnilo 7 šestek vlčat a 3 šestky světlušek. V kategorii vlčat se na prvním místě umístila šestka z Klášterce n. O., v kategorii světlušek zvítězila rovněž kláštorecká šestka. V obou kategoriích dostaly první 2 šestky hodnotné ceny, třetí šestky ježka v kleci a každý účastník všech šestek

²⁰³ Zápis ze střediskové rady srpen 1969

²⁰⁴ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 6 (červen 1969). Ústí nad Labem, 1969.

²⁰⁵ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 11 (listopad 1969). Ústí nad Labem, 1969.

²⁰⁶ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 2 (leden 1970). Ústí nad Labem, 1970.

²⁰⁷ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 2 (leden 1970). Ústí nad Labem, 1970.

diplom.²⁰⁸ První vítězné šestky postoupili do krajského kola závodu světlušek a vlčat konaném v Ústěku na Junáckém Olympu ve dnech 6. a 7. června 1970. Sešlo se zde 126 závodících vlčat a světlušek. Přijeli s nimi i jejich vedoucí, okresní výchovní zpravodajové a další činovníci, kteří pomáhali s hladkým průběhem závodu o 15 disciplínách umístěných na trase dlouhé 3 km napříč přírodním areálem ústěckého prázdninového tábora. Závodu se zúčastnilo 19 šestek z toho 10 rojů světlušek a 9 vlčat. Klášterecká vlčata z 1. smečky obsadila 5. místo, klášterecké světlušky z 1. roje se umístily rovněž na 5. místě.²⁰⁹

Skautské tábory léta 1970 se konaly opět jako předchozí rok v Kozojedech od 3. do 18. července. Účastníci se na něj museli přihlásit závaznou přihláškou, kterou odevzdávali vedoucímu svého oddílu.²¹⁰ Táboru se zúčastnilo celkem 72 osob z toho 9 světlušek, 14 vlčat, 20 skautek, 14 skautů a 11 činovníků.²¹¹ Chlapeckému táboru velel Ing. Bulant, dívčímu vůdkyně Št'ástková. Pro tento rok nedostalo středisko přislíbenou podporu o MNV, rozhodlo se pokrýt některé výdaje na tábor prodejem nepotřebného vybavení střediska. Dále řešilo středisko tuto finanční nesnáz tím, že veškerý pokladní zbytek střediska byl určen pro režii tábora.²¹²

²⁰⁸ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 4 (duben 1970). Ústí nad Labem, 1970.

²⁰⁹ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 5 (červen-červenec 1970). Ústí nad Labem, 1970.

²¹⁰ Táborová přihláška Kozojedy 1970. Majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří, uloženo v klubovně.

²¹¹ Seznam táborníků Kozojedy 1970. Majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří, uloženo v klubovně.

²¹² Zápis ze střediskové rady 26. 5. 1970. Majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří, uloženo v klubovně.

3.4 Středisko ve Vejprtech

Ve Vejprtech na samých hranicích naší země, založili bývalí junáci své oddíly a smečky nejpozději v červnu 1968. V jeho čele vejprtského střediska stanul Emil Vaněk - Hyawata. Chlapci a dívky se scházeli v bývalé hájence na Ovčíně. Dvě klubovní místnosti jim zapůjčilo ředitelstvím státních statků v Přísečnici, za podmínky že budovu i okolí budou udržovat v pořádku. Skauti své slovo hned splnili, neboť klubovny vybílili a uzpůsobili si vybavení a vnitřní výzdobu svým potřebám. Do svého programu skauti zařazovali zpěv, zejména skautských písní.²¹³

Vejprtští dokončili zařízení kluboven na začátku prosince. Jedna připadla skautům, druhá skautkám. Junáci si sami vyrobili nábytek, jako stoly, lavice a vůdcovské křeslo, stejně tak pomohli s výrobou výbavy klubovny i svým sestřám. Stěny si vyzdobily malbou. Finanční náklady na úpravu prostor zajistili skautští vedoucí Holíček a Horák, též dohlíželi na manuální práce.²¹⁴

Dne 5. 3. 1969 se konal pochod podle azimutu spojený s bojovou hrou. Technické vybavení, při kterém nechyběly vysílačky, kompasy a dalekohledy, zapůjčilo město Vejprty. Akce, kterou vedli bratři Vaněk - Hyawata a Holíček, se odehrávala v prostoru 10 km. Rozhodčím byl Rys. Tohoto střediskového podniku se zúčastnily i skautky z 1. oddílu, které své úkoly neměly problém splnit, díky vedení Píšové.²¹⁵

Ve Vejprtech měli skauti vedoucí mezi mládežnickými organizacemi. Dobrou spolupráci ocenil předseda MNV Stanislav Mrázek u velkého táborového ohně, pořádaného na zakončení školního roku 1968/1969, tím že obdaroval skautské středisko krásnou vyšívanou vlajkou s městským znakem na jedné a skautskou lilií na druhé straně. Součástí junácké výchovy už tehdy bylo sledování školního prospěchu. Místní skauti spolupracovali i se školou, protože ředitel základní školy předal středisku společný diplom se jmény těch, kteří měli ve škole vyznamenání, a tak směli nosit odborku „ za školní prospěch“. Při této příležitosti si na 40 vlčat, skautek i junáků skládalo svůj junácky slib a 11 činovníků svůj slib obnovilo.²¹⁶

²¹³ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 6 (červen 1968). Ústí nad Labem, 1968.

²¹⁴ Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 15 (prosinec 1968). Ústí nad Labem, 1968.

²¹⁵ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 3 (březen 1969). Ústí nad Labem, 1969.

²¹⁶ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 7 (červenec 1969). Ústí nad Labem, 1969.

3.4.1 Tábor léta 1969

Skautské oddíly z Vejprtu během července 1969 tábořily tři týdny na „Sluneční stráni“ v polesí Kovářská. Tábor si stavěly děti obou věkových kategorií samy za dohledu a pomoci vedoucích. Nejvíce si vedoucí chválili vlčata, kterých se účastnilo tábora 15 a nejmenší a také nejmladší byl 6 letý Jindra Holíček. Vlčata nosila stejné košile, které jim ušil vejprtský podnik Tosta. Stany skautům zapůjčila vejprtská posádka společně s tábornickou unií. Kuchyni, která nesla název Gran hotel u Prvního, vládl ale br. Poslední, který zajišťoval stravování táborníků.²¹⁷

Na táboře bylo složeno 12 skautských slibů u slavnostního táborového ohně. Slib složilo 7 junáků, 2 vlčata, 2 světlušky a 1 činovník. Celkem 9 nováčků zde splnilo podmínky nováčkovské zkoušky. Jsou známa jména tří skautů účastnících se tábora, Libor Dietl, Mirek Novotný a Šindelář, díky jejich nejlepším střeleckým výsledkům. K další náplni táborového programu patřilo plnění odborných zkoušek, jako byl: střelec, rodná řeč, zoologie a táborník.²¹⁸

O výlety do okolí a návštěvy jiných skautů vejprtští neměli nouzi. Navštívili Jáchymovské skauty stanující na Klínovci a Pražské skauty ve Výsluní, s nimiž se utkali v kopané s výsledkem 2:2. Výlet do Pernštejna byl vlastně topografická vycházka, spojená s koupáním. Nechybělo zde ani dobrodružné putování, které uskutečnili podle azimutů s námětem „Poslouchej les!“.²¹⁹

Skoro padesát táborníků se vrátilo k rodičům zdravých, opálených a naplněných radostí, že prožili „pohádku skautského tábora“ v klínu Krušných hor. Táborové osazenstvo bylo složeno z vlčat, světlušek, skautů a skautek, kterým velel tou dobou 73 let starý Emil Vaněk – Hyawata.²²⁰

Poslední zmínkou o vejprtských skautech je slavnostní otevření nové klubovny z 22. 12. 1969. Junáci a skautky 1. oddílu a obě smečky vlčat zahájili své vánoce již 22. prosince odpoledne slavnostním „vjezdem“ do své nové klubovny, kde uspořádali besídku spojenou se zábavným pořadem a nadílkou. K malé slavnosti se sešli všichni vedoucí oddílů kolem vystrojeného stromku s vlastnoručně zhotovenými ozdobami dětí. O pohoštění se staraly skautky v čele s vedoucí oddílu se sestrou Duhovou kuličkou. Po

²¹⁷ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 7 (červenec 1969). Ústí nad Labem, 1969.

²¹⁸ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 8 (srpen 1969). Ústí nad Labem, 1969.

²¹⁹ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 8 (srpen 1969). Ústí nad Labem, 1969.

²²⁰ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 8 (srpen 1969). Ústí nad Labem, 1969.

zatroubení skautské večerky br. Ledvinkou, se skauti rozešli domů. Ještě zde, pod vánočním stromkem přislíbili, že svůj podíl na miliónu hodin v roce 1970 splní. Tak i vejprtští skauti se zapojili do této akce.²²¹

3.5 Středisko v Chomutově

V Chomutově byl o skauty opět neuvěřitelný zájem, již na začátku dubna se začaly formovat první oddíly. V červnu dokonce vznikl kmen roverů z 20 členy trempské osady, který vedl Hlaváč a byla obnovena se činnost vodního oddílu s klubovny na Kamencovém jezeře.²²²

V červenci 1968 proběhl dokonce i letní skautský tábor v Malíkovcích u Kladna. Vedl jej br. Nedvěd a tábořilo tu 40 účastníků ze 4 chlapeckých oddílů. V srpnu tábořily dívky v Pekle. Účastnili se světlušky i skautky, celkem 15 dívkám velela Jindra Kukučová.²²³

Činnosti dívčího oddílu je doložitelná prvním zápisem ze dne 28. 4. 1968, kdy se dívky vydaly na svoji první výpravu do „Kaňonu ke třem tůňkám“. Sem pak v průběhu dvou let skautky chodily velmi často. Skautky se zpočátku setkávají na družinových schůzkách v parku. Při čtvrté schůzce si skautky šly prohlédnout klubovnu chlapeckého oddílů, která se nacházela v suterénu jednoho ze tří panelových domů v Bethovenově ulici.²²⁴ Činnost toho oddílu je obdobná činnosti 5. chlapeckého oddíl. Poslední dva letní tábory spolu dokonce táboří v Teplé.

Neposledním výrazným oddílem chomutovských skautů je oddíl číslo tři. Chomutovský experiment s učni, tak skauti nazvali práci s oddílem založeným při železničářském učilišti v Chomutově, který vedl Hrabík- Bráška. Začátkem roku 1970 bylo v oddíle přes 70 členů. Nebyli to sice jenom učňové, ale skautky, vlčata a světlušky. V roce 1969 ve Skryjích na Berounce měli svůj první tábor, kde se uplatnili zejména chlapci-učni- jako rádcové družin. Tábor trval tři týdny a 16 junáku zde

²²¹ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 2 (leden 1970). Ústí nad Labem, 1970.

²²² Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 6 (červen 1968). Ústí nad Labem, 1968.

²²³ Kronika 1. dívčího oddílu Chomutov. Majetek střediska Český lev Chomutov, uloženo v klubovně. Nestránkováno.

²²⁴ Kronika 1. dívčího oddílu Chomutov. Majetek střediska Český lev Chomutov, uloženo v klubovně. Nestránkováno.

obdrželo u slavnostní vatry odznaky Tři orlí per. Bezprostředně po táboře uspořádaly ze svých prací z tábora výstavku v Kadaňské ulici ve výloze mléčného baru.²²⁵

Je otázkou, jak to bylo s oddíly dále. Minimálně dívčí oddíl pokračuje ve své činnosti dál. V letech 1971 a 1972 se účastnil oslavy Dne sesterství u žateckých skautek. Bohužel zůstává pouze u této zmínky. Vedoucí oddílu nadále byla Jindra Kukučová.²²⁶

²²⁵ Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 2 (leden 1970). Ústí nad Labem, 1970.

²²⁶ STUDENOVSKÝ, Tomáš. *Almanach junáckého střediska Žatec*. Žatec: s.n., 2002, str. 91 a 92.

4 Obnovení skautské činnosti po sametové revoluci v okrese Chomutov

Bývalé skautské vedení okresu Chomutov začalo pořádat povinné činovnícké školení pro budoucí vedoucí nových dětských členů. Kurz trval od ledna do března 1990. Po jeho skončení se konal nábor, na nějž přišlo spoustu dětí. Schůzky oddílu začaly od dubna 1990.²²⁷

V chomutovském středisku bylo začátkem dubna 1990 přes 100 dětí. Vedoucím střediska byl Jiří Kotek „Tajfun“. Již během února vznikly tři oddíly, které získaly svou finální podobu během roku 1990. První dívčí oddíl vedla Jindra Kukučová – Jiskra, bývala okresní vedoucí z let 1968 - 1970. Její zástupkyní se stala Libuše Křížová - Joši. Jan Vrabec „Balů“ vedl 3. oddíl vlčat, skládající se ze tří družin vlčat. Družiny Medvědů, Hadů a Jelenů tvořily 5. chlapecký oddíl s vedoucím Karlem Müllerem.²²⁸

V Klášterci nad Ohří se už 12. prosince 1989 v tehdejším Minikinu sešli bývalí činovníci, jmenovitě: Ivan Swob - Bob, Ivan Procházka, Eva Šťásková, Pavel Šveňha a Antonín Paroubek. Pro nemoc se nemohl zúčastnit Zubr – Rudolf Šťásek střediskový vedoucí v letech 68-70. Již 13. ledna 1990 měli skauti z Klášterce vlastní klubovnu. Od města jim byl předán do užívání neobydlený Weberův dům.²²⁹

Ani v Jirkově skauti nezůstali pozadu. Začátkem roku 1990 už se hlásili první děti a tím vznikaly první oddíly. Ve stejné době získali jirkovští skauti jako klubovnu Kludského vilu.²³⁰

První léto roku 1990 skautský tábor nepořádal ani jeden oddíl z celého okresu Chomutov. Důvodem byl nedostatek vybavení a financí. Od září roku se rozběhla skautská činnost na plno a téměř ve všech střediscích byly zastoupeny všechny věkové kategorie jak dívčí, tak chlapecké.²³¹

²²⁷ BLUMOVÁ, Markéta. *Historie skautingu v Chomutově*, str. 51.

²²⁸ Tamtéž, str. 51 a 52.

²²⁹ Kronika Střediska bratra Zubra. Majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří, nestránkováno.

²³⁰ Oficiální webové stránky střediska Český lev Chomutov, dostupné z: <http://www.junak-chomutov.cz/> [citováno 19. března 2014].

²³¹ Tamtéž.

ZÁVĚR

Cílem mé práce bylo zmapování historie skautského hnutí v okrese Chomutov. Má práce neměla být komplexně pojímající studií ani být nemohla. Život jednotlivých středisek a oddílů byl v různých obdobích skautingu velmi rozmanitý a obsáhlý. Snažila jsem se postihnout klíčové okamžiky skautských útvarů v jednotlivých městech napříč třemi érami. Z dochovaných materiálů jsem se snažila sestavit mozaiku historie skautského hnutí v okrese Chomutov. Podrobněji jsem se zaměřila na skautské dění ve střediscích při městech Chomutov, Jirkov, Kadaň, Klášterec nad Ohří a Vejprty. Práci jsem rozčlenila do čtyř kapitol poplatných jednotlivým obdobím oficiálního fungování skautského hnutí.

Založení skautského hnutí v okrese Chomutov v první etapě skautingu můžeme doložit z celého okresu pouze ve městě Chomutov. Vůbec první zmínky o skautech na Chomutovsku jsou z roku 1927 přímo z Chomutova, avšak souvislé působení skautského oddílu v Chomutově můžeme sledovat od roku 1931. Od roku 1934 je zaznamenána činnost tří katolických oddílů v Chomutově. Klubovnu si katoličtí skauti vytvořili svépomocí, kde měli klubovnu svazoví skauti, se nepodařilo dohledat. Dále je doložitelná existence skautských katolických oddílů v Dřínově a v Březně u Chomutova, se kterými se chomutovští skauti scházeli v letech 1935 až 1938. Bohužel, podrobnější informace o těchto oddílech nebo zmínky o dalších oddílech z okresu nejsou doložitelné. Působení skautů zde končí se zabráním Sudet v září roku 1938. Ilegální působení těchto oddílů od této události je krajně nepravděpodobné.

Největší početní zastoupení ve skautské organizaci na Chomutovsku můžeme pozorovat v poválečném období let 1945 - 1948, kdy, kromě skautských středisek ve městech Chomutov, Jirkov a Kadaň, fungovaly oddíly i v mnohých přilehlých vesnicích. V okrese Kadaň působily skautské oddíly Vernéřově, Prunéřově, Českých Kralupech, Perštejně a také ve městech Klášterec nad Ohří a Kadaň. V okrese Chomutov je známá činnost skautských oddílů ve Spořicích, Kyjicích, Dřínově a městech Chomutov a Jirkov. V tomto období byl největším problémem, který převážně řešili skauti z chomutovského okresu, nedostatek kvalifikovaných vedoucích, kteří by skautskou mládež vychovávali. Skauti v jednotlivých městech neměli problém s přidělením kluboven, ale díky poválečnému zmatku se kadaňští a chomutovští skauti ze svých prostor 2x stěhovali. Jirkovští skauti měli klubovnu umístěnou na okraji města,

proto o ni nebyl zájem a stěhování se tím pádem vyhnuli. Oddíly se v průběhu těchto tří let vyvíjely, některé zanikaly, spojovaly se, ale také vznikaly i nové oddíly a o růstu členské základny není pochyb. V chomutovském středisku byla dokonce v roce 1946 založena vodácká tradice, pod vedením Vlastislava Růžka. Tento vodní oddíl měl své klubovny na Kamencovém jezeře v Chomutově. Oficiálně končí skautské hnutí na Kadaňsku a Chomutovsku s posledními letními tábory. Skautům byla zabavena výbava z táborů, klubovnu jim zničili „svazáci“ a Obecní výbor KSČ zakázal činnost. Není potvrzeno, že by oddíly vstoupily do pionýrské organizace a zde pokračovaly dál ve své činnosti.

Díky uvolněné atmosféře 60. let mohl být skauting nejen v okrese Chomutov znovu obnoven. Vedení okresu se soustředilo na výchovu rádců a vedoucích oddílů. Objevují se v hojném počtu skauti z předválečného období. Jejich dřívější zkušenosti jsou využívány hlavně při výchově rádců a vůdců oddílů, dále pak při získávání nových kluboven a finančních darů. Jirkovští a vejprtští skauti si své klubovny sami postavili. V tomto období skautským oddílům (až na Dřínov) vychází vstříc nejen Městské národní výbory, ale i ředitelé středních a základních škol, celkově je jim nakloněna veřejnost. V tomto krátkém období stačili skauti zažít mnohá dobrodružství a předat skautskou myšlenku další generaci. Je jisté, že chomutovský dívčí oddíl fungoval dále, další roky se stýkal s žateckými skautkami, není však jasné, zda se schoval pod hlavičku některé z povolených organizací. V Kadani přešly některé chlapecké oddíly pod Pionýr a pokud to bylo možné, pracovaly nadále v duchu skautských zásad.

Po sametové revoluci na začátku roku 1990 došlo k obnovení skautské činnosti ve všech městech v okrese Chomutov. Zpočátku skauti opět řešili problém s velkým přílivem členů a nedostatkem kvalitních vedoucích. Po třech letech se situace uklidnila a fungování oddílů a středisek dostalo víceméně stabilní ráz.

I když se náplň skautské činnosti v průběhu let měnila, přesto vedoucí vštěpovali skautské mládeži morální zásady, učili je spolupráci a praktickým dovednostem.

O nově získané informace, které jsem neměla možnost obsáhnout do bakalářské práce, jsem rozšířila kapitoly skautské činnosti oddílů v Chomutově v diplomové práci a tím přesahuji prvotně zpracované téma.

Práci jsem doplnila informacemi poskytnutými pamětníkem, jehož vzpomínky se týkají vodních skautů z Kadaně. Ostatní pamětníci buďto skautovali v jiných městech nebo nebyli ochotni vypovídat, nebo se mi nepodařilo se s nimi kontaktovat.

Při vyhledávání a zapůjčování kronik byli skautští sběratelé a vedoucí velmi obezřetní. V lepším případě sledovali s těžkým srdcem, jak si jejich „poklady“ odnáším, i když šlo jen o krátkodobé zapůjčení. Pokud nebyla možnost či chyběla ochota při zapůjčení dobových materiálů, vždy jsem dostala svolení si je aspoň nafotit. Přes drobné zádrhele při komunikaci či časovému vytížení skautů, bylo jejich jednání milé a ochotné.

Má práce by se dala rozšířit o podrobné zpracování činnosti skautských středisek v okrese Chomutov z posledních 25 let. Zajisté by byla přínosná i další svědectví pamětníků jako například Pavla Kubaly, skauta z let 1968 – 1970, se kterým se mi nepodařilo sejit. Další materiály čekají na své zpracování v nezveřejněném fondu pozůstalosti Vlastislava Růžka v Oblastním archivu se sídlem v Kadani. Přístup, organizace Junáka jako takového od doby kdy jsem psala svou bakalářskou práci, se změnil. Trendem posledních let ve skautských oddílech je mapování a zpracovávání vlastní historie, kdy je kladen důraz na zpracovávání výpovědí pamětníků. Přenechávám na místních skautských oddílech další doplnění částí této historické mozaiky skautského hnutí v okrese Chomutov.

SUMMARY

In our country, the Scout movement has a tradition, that lasts more than one hundred years and member base of fifty thousand in Junák - svaz skatů a skatek in our republic creates the biggest youth organisation and proves, that the interest for this lifestyle is still active. In my thesis I concentrated on precise history of scout's movement in Chomutov area. I described closely Scout's movement in cities Chomutov, Jirkov, Kadaň, Klášterec nad Ohří and Vejprty (v cz verzi ti chybí sloveso). I divided my thesis to four chapters, dedicated to each period of legal function of Scout's movement in Chomutov area.

The founding of scout's movement in Chomutov area in the first period can be evidenced only in city Chomutov. The first remarks can be traced up to year 1927. The continuous existence of boys scout squad, which is officially registrated in Svaz junáků skautů a skautek RČS, dates from year 1931. Three more catholic squads has been active since 1934 as well. The functioning of boy scouts was ended by annexion of Sudets in September 1938.

The biggest number of members of Scout's movement can be found during after-war era of 1945-1948, where the scout squads were active apart from cities even in the villages, e.g Verněřov, Spořice, Udlice, Dřínov, Pruněřov etc. The biggest problem in this era was the lack of qualified instructors, who would lead and educate the scout's youth. Scout squads, who had returned from summer camps in 1948, had nowhere to operate, because his property was confiscate.

Thanks to the loosen atmosphere of the 60s, the scout's movement could be restored not only in Chomutov region. The headquarters of the area concentrated on rising the leaders of the groups from the beginning. In this short era of two years scouts were able to experience many adventures and pass the meaning of the scout's organization to next generation.

After the Velvet Revolution in the begging of 1990, the functioning of the scout movement was restored in every city in Chomutov area.

Even thought the content of scout activity changed during years, the leaders passed on the moral codex of scout movement to the young generations, they teached them to cooperate and they passed the practical survival skills.

SEZNAM LITERATURY A PRAMENŮ

Prameny

Koncept Junák 1945 - 1948. Pozůstalost Vladislava Růžka. Uloženo v Oblastním muzeu Chomutov, nestránkováno. Neevidováno.

Kronika II. družiny Ještěrek. Majetek střediska Úhošť Kadaň, v osobním opatrovnictví Františka Doktora Kadaň. Nestránkováno.

Kronika 1. dívčího oddílu Chomutov. Majetek střediska Český lev Chomutov, uloženo v klubovně. Nestránkováno.

Kronika Střediska bratra Zubra. Majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří, nestránkováno.

Osobní list činovníka. Majetek střediska Hraničář Jirkov, uloženo v klubovně.

Rozhovor s Františkem Doktorem, Kadaň, březen 2014.

Sepsané vzpomínky Ladislava Plačka. V osobním vlastnictví Františka Doktora Kadaň, nestránkováno.

Seznam táborníků Kozojedy 1970. Majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří, uloženo v klubovně.

Táborová přihláška Kozojedy 1970. Majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří, uloženo v klubovně.

Táborové rozkazy Peklo 1968. Majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří, uloženo v klubovně.

Vybrané zápisky z deníku Karla Vurma. V osobním vlastnictví Františka Doktora Kadaň, nestránkováno.

Zápis ze střediskové rady 26. 5. 1970. Majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří, uloženo v klubovně.

Literatura

- BEČVÁŘ, Vladimír. *Historická data Jirkova a jeho obcí*. Jirkov: Městský úřad Jirkov, 2000. 92 s.
- BEČVÁŘ, Vladimír; BEČVÁŘ, Michal. *Společenské, kulturní a sportovní dění v dějinách Jirkova*. Jirkov: Město Jirkov, 2005. 160 s. ISBN 80-239-5746-5.
- BINTEROVÁ, Zdena a kol. *Dějiny Chomutova*, Chomutov: Městský úřad Chomutov, 1997. 114 s. ISBN 80-238-1756-6.
- BINTEROVÁ, Zdena. *Historie Vejprt*. Chomutov: AKORD, 2007. 54 s.
- BINTEROVÁ, Zdeňka a kol. *Obce chomutovského okresu: historií k dnešku*. Chomutov: Okresní muzeum v Chomutově, 2002. 301 s. ISBN 80-239-0031-5.
- BLUMOVÁ, Markéta. *Historie skautingu v Chomutově*. Nepublikovaná bakalářská práce FPE ZČU, Plzeň 2010. 53 s.
- DOLEŽAL, Stanislav. *Dějiny obce Verněřov*. Verněřov: Klubové zařízení Místního národního výboru, 1975. 55s.
- HLAVÁČEK, Petr. *Kadaň královské město*. Kadaň: ADART, 2001. 60 s.
- JANÁK, Jan; HLEDÍKOVÁ, Zdeňka. *Dějiny správy v českých zemích do roku 1945*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1989. 519 s.
- JEŽIL, František. *Chomutovský Sokol 1903-1938*. Chomutov: s.n.1998. 44 s.
- JELÍNEK, Tomáš. „Výchova v přírodě“ a německé mládežnické organizace skautského typu v českých zemích. Praha, 2013. Disertační práce FTVS UK, Katedra základů kinantropologie a humanitních věd, školitel Marek Waic. 244 s.
- Junák, ústředí skautské výchovy. Jamboree 1947. *Junák, týdeník junácké mládeže*, září 1947, roč. 30, č. 2, s. 26.
- Junák, ústředí skautské výchovy. Jamboree 1947. *Junák, týdeník junácké mládeže*, září 1947, roč. 30, č. 3, s. 42.
- Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 1 (březen 1968). Ústí nad Labem, 1968.
- Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 3 (duben 1968). Ústí nad Labem, 1968.
- Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 4 (duben 1968). Ústí nad Labem, 1968.
- Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 5 (květen 1968). Ústí nad Labem, 1968.
- Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 6 (červen 1968). Ústí nad Labem, 1968.
- Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 8 (červenec 1968). Ústí nad Labem, 1968.
- Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 9 (srpen 1968). Ústí nad Labem, 1968.
- Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 11 (září 1968). Ústí nad Labem, 1968.

- Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 10 (září 1968). Ústí nad Labem, 1968.
- Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 12 (říjen 1968). Ústí nad Labem, 1968.
- Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 13 (říjen 1968). Ústí nad Labem, 1968.
- Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 14 (listopad 1968). Ústí nad Labem, 1968.
- Junák zpravodaj oblasti Přemysla Oráče. Č. 15 (prosinec 1968). Ústí nad Labem, 1968.
- Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 2 (únor 1969). Ústí nad Labem, 1969.
- Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 3 (březen 1969). Ústí nad Labem, 1969.
- Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 4 (duben 1969). Ústí nad Labem, 1969.
- Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 6 (červen 1969). Ústí nad Labem, 1969.
- Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 7 (červenec 1969). Ústí nad Labem, 1969.
- Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 9 (září 1969). Ústí nad Labem, 1969.
- Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 10 (říjen 1969). Ústí nad Labem, 1969.
- Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 11 (listopad 1969). Ústí nad Labem, 1969.
- Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 2 (leden 1970). Ústí nad Labem, 1970.
- Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 4 (duben 1970). Ústí nad Labem, 1970.
- Junák, zpravodaj severočeského kraje. Č. 5 (červen-červenec 1970). Ústí nad Labem, 1970.
- PACHNER, Jaroslav; HLAVÁČEK, Petr. *Kadaň*. Praha: Paseka, 2009. 59 s. ISBN 80-7185-983-3.
- PACHNER, Jaroslav. *Chomutov*. Praha: Paseka, 2006. 76 s. ISBN 80-7185-699-1
- STUDENOVSKÝ, Tomáš. *Almanach junáckého střediska Žatec*. Žatec: s.n., 2002. 120 s.
- ŠPINLER, Stanislav. *Severočeská skautská župa Přemysla Oráče v letech 1919-1938*. Děčín: s.n. 2011. Nestránkováno.
- TALAVÁŇA, Stanislav a kol. *Okres Chomutov*. Ústí nad Labem: Krajská komise cestovního ruchu, 1984. Nestránkováno.
- VACHATA, Zdeněk. *Kláštorec nad Ohří. Přelom dějin města a okolí*. Chomutov: Ideas, 1997. 240 s.
- VACHATA, Zdeněk; VÍTEK, Vladimír. *Chomutovsko v roce 1945*. Chomutov: Vlastivědné muzeum Chomutov, 1970. 17 s.

Elektronické zdroje

Oficiální webové stránky střediska Český lev Chomutov, dostupné z:
<http://www.junak-chomutov.cz/> [citováno 19. března 2014].

Webový portál, dostupný z: <http://www.zanikleobce.cz/> [citováno 19. března 2014].

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 Kuchařský den (kronika II. družiny Ještěrek majetek střediska Úhošť Kadaň)

Příloha č. 2 Fotografie oslavy vzniku republiky (autor neznámý, majetek střediska Český lev Chomutov)

Příloha č. 3 Přihláška na Lesní školu (volně vložena v zápisové knize 55. oddílu vlčat, majetek střediska Český lev Chomutov)

Příloha č. 4 Fotografie pravděpodobně kabiny vodního oddílu na Kamencovém jezeře (autor neznámý, majetek střediska Český lev Chomutov)

Příloha č. 5 Fotografie vodních skautů u kutru na Kamencovém jezeře (autor neznámý, majetek střediska Český lev Chomutov)

Příloha č. 6 Fotografie tábora (autor neznámý, majetek střediska Úhošť Kadaň)

Příloha č. 7 Fotografie tábora (autor neznámý, majetek střediska Úhošť Kadaň)

Příloha č. 8 Fotografie klubovny jirkovských skautů (autor neznámý, majetek střediska Hraničář Jirkov)

Příloha č. 9 Diplom za věrnost skautingu (majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří)

Příloha č. 10 Fotografie závodu světlušek a vlčat (autor neznámý, majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří)

Příloha č. 11 Fotografie závodu světlušek a vlčat (autor neznámý, majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří)

JUNÁK, okres KADAŇ

MILÁ MAMINKO,
Váš chlapec/děvče/ je juná-
kem/skautkou/ Jste jistě spokojena, že si
zvolil naši organizaci, která se jímavým
způsobem učí mládež byti připravenou v každé
životní situaci. Víte, že některá děvčata
se zajímají o Vaši práci doma v kuchyni.
Však při letním táboření se pozná, kdo
mámince pomáhá. My chceme skauty naučit
vařit a proto se obracíme dnes na Vás,
abyste nám v tom pomohla.
Stanovili jsme

I. KUCHAŘSKÝ DEN

na neděli 22. února 1948.

Co budou junáci a skautky dělat?

Každý musí být povinně od 10. do 13,30 hodin doma. Bude
mít podle možnosti zástěru na hlavě pokrývku /z papírového sáčku/
Bude se otáčet v kuchyni a bude mámince ku pomoci. Během dopoledna
se dostaví vedoucí na kontrolu.

Chlapec či děvče se bude zaměstnávat přípravou obědů, potom
prostíráním, konečně mytím nádobí a uklídem. Výsledkem nemá být přem
mrštěné kuchařské umění, které nebude junák na táboře potřebovat, /sví-
čková pečena/, ale bude stačit když napoprvé pořádně oloupe
brambory, rozkrájí cibuli, připraví zeleninu do polévky, usmaží jíšku,
zadále na knedlíky a vůbec když se naučí zacházet s pokličkou, vařit
koule naběračkou. Zatápět a živit ohaň není také maličkost. Stane-li
se, že bude mít chvíli přestávku, tu Vy máminko, prozradíte do jeho
zápisníku několik zajímavostí nebo receptů z Vašeho bohatého kuchař-
ského umění.

Co sleduje náš Kuchařský den?

I. Vyloučiti na vědy dobré výtvary kuchyní letních táborů,
a to vlastními silami, na příjímání kuchařů nebo máminek.

II. Seznámení dvou stran, které mají zájem o dobrou výchovu
mládeže junáckých vedoucích a rodičů. Styk při kontrole je bezprostřední
ní a přináší mnohá oboustranná poznání.

III. Mládež pozná těžkou a odpovědnou práci matky a pomůže
jí.

IV. Propagaci junáctví, akcí, které se setkává u rodičů i u
veřejnosti s mimořádným zájmem.

Kuchařský den je plněním přání zemřelého zakladatele
našeho skautingu, prof. A/B. Svojsíka, aby se chlapci i dívky učili
starati se sami o sebe.

Milá máminko, Vy jistě dobře víte, že bez Vás by naše sna-
ha vychováti Vaši skautku nebo Vašeho junáka byla marná. Proto počí-
tám s vaší pomocí a spoluprací na 100 %.

Děkujeme Vám za pochopení a těším se na shledanou!

Vedení JUNÁKA - Kadaň

Příloha č. 1 Kuchařský den (kronika II. družiny Ještěrek majetek střediska Úhošť Kadaň)

Příhlaškou do LS, řádně ve všech sloupcích vyplněnou a potvrzenou u okresního velitelství (velitelkou) zasílá na adresu uvedenou v obězímku o LS, nepřipojuje ji k jiným písemnostem.

Jméno a příjmení: MILAN KREJZA		Oblast:	Oddíl:
Bydliště:		Okres:	Středisko:
Datum narození:	Povolání:	Čekat. zkouška slož. dne	kde:
Náboženství:	Stav:	Vůdcov. zkouška slož. dne	kde:
Znalost jazyků:	Jiné znalosti:	Činovn. slib vykonán dne	kde:
Rok vstupu do JUNÁKA, kde	Číslo legitimace:	Vůdc. dekret udělen dne	číslo dekretu:
Junácká hodnost:	Číslo dekretu:	Absolvované kursy:	kdy - kde:
Stupně zdatnosti:		Absolvované L. S.:	kdy - kde - číslo dekretu:
Počet absolvovaných táborů:	Druh a obor další činnosti po absolvování LŠ:		
Přihlašuji se do <u>OBLASTNÍ</u> Lesní školy, která se koná od <u>3. 8.</u> do <u>16. 8.</u> 19 <u>47.</u> v <u>Černošicích (Předměstská oblast).</u>		Doporučuji přijetí. Pracuje v hodnosti:	
Slibuji, že budu-li přijat-a do LS, budu trvale nadále pracovat v JUNÁKU a využiji všech svých schopností a zkušeností k podpoře junácké myšlenky a výchovy.		Údaje v přihlášce uvedené souhlasí se skutečností.	
V _____ dne _____ 19____ podpis.		Nynější činnost kandidáta LŠ:	
		razítko. velitel-ka okresku.	

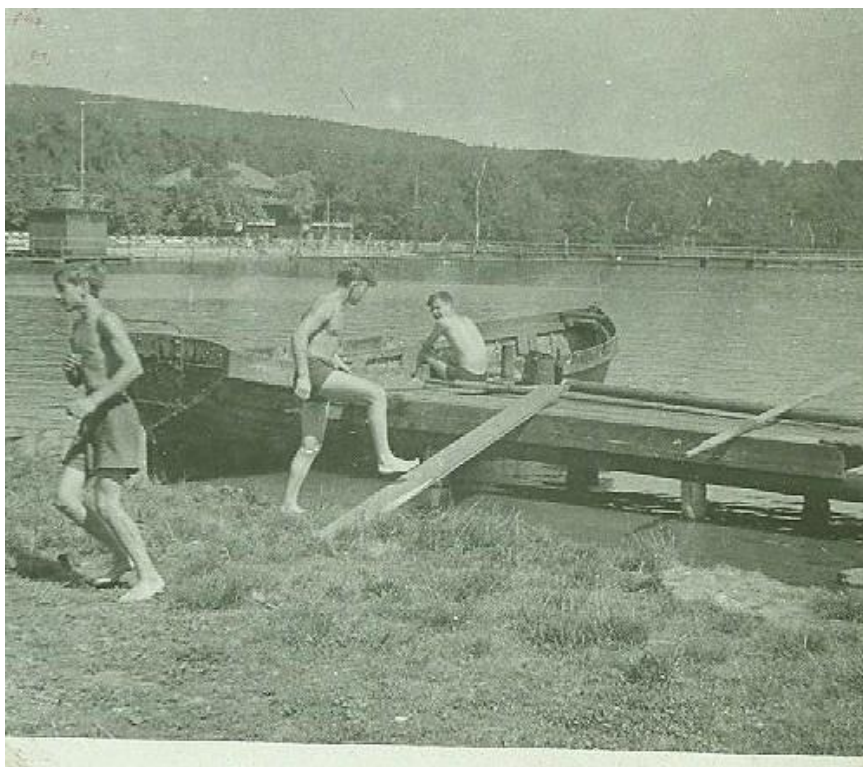
ZEMSKÁ JUNÁCKÁ RADA PRO ČECHY
PRAHA II, HAVLÍČKOVO NÁM. 28 • TEL. 212.03

PŘIHLÁŠKA DO LESNÍ ŠKOLY

Příloha č. 2 Příhlaška na Lesní školu (volně vložena v zápisové knize 55. oddílu vřčat)

Příloha č. 3 Fotografie oslavy vzniku republiky (autor neznámý, majetek střediska Český lev, uloženo v klubovně)

Příloha č. 4 Fotografie vodních skautů u kutru na Kamencovém jezeře (autor neznámý, majetek střediska Český lev Chomutov)

Příloha č. 5 Pravděpodobně kabiny vodního oddílu na Kamencovém jezeře (autor neznámý, majetek střediska Český lev Chomutov)

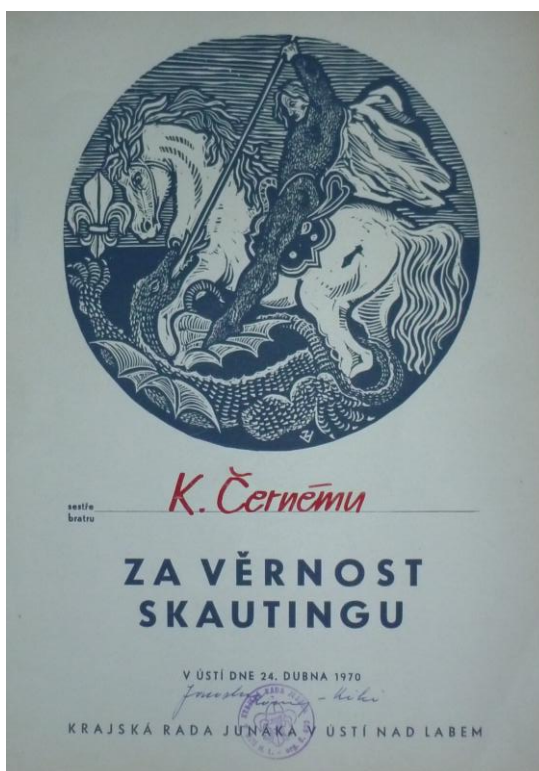
Příloha č. 6 Fotografie tábora (autor neznámý, majetek střediska Úhošť Kadaň)

Příloha č. 7 Fotografie tábora (autor neznámý, majetek střediska Úhošť Kadaň)

Příloha č. 8 Fotografie klubovny jirkovských skautů (autor neznámý, majetek střediska Hraničář Jirkov)

Příloha č. 9 Diplom za věrnost skautingu (majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří)

Příloha č. 10 Fotografie závodu světlušek a vlčat (autor neznámý, majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří)

Příloha č. 11 Fotografie závodu světlušek a vlčat (autor neznámý, majetek střediska Bratra Zubra Klášterec nad Ohří)